

Nieuwsbrief PR Updates

Nummer 8, 2025

Redactie: Prof. mr. drs. M. Heemskerk.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:2197](#) 19-08-2025

Pensioenkorting Reisbranche niet onrechtmatig en niet in strijd met eigendomsrecht

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2025:1542](#) 19-08-2025

Vervangende URM-schadevergoeding voor niet rechtsgeldige wijziging
middelloonregeling

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2025:1580](#) 13-08-2025

Man moet € 90.000 bruto aan vrouw betalen voor partnerpensioen

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:1524](#) 03-06-2025

Fiscale bijtelling is geen onderdeel premiegrondslag

Rechtbank

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:7951](#) 13-08-2025

Ouderenregeling sociaal plan: leeftijdsonderscheid objectief gerechtvaardigd

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:9650](#) 08-08-2025

Letse zeevarenden vallen niet onder werkingssfeer Bpf Koopvaardij, geen bijzonder
dwingend recht

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:15227](#) 08-08-2025

Pensioenverweer slaagt niet

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2025:5777](#) 30-07-2025

Man moet afschrift vso omzetting pensioen eigen beheer verstrekken aan vrouw

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:9820](#) 04-07-2025

Werkgever veroordeeld tot achterstallig loonbetaling en afdracht pensioenpremies

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2024:8278](#) 13-11-2024

Na uitruil ouderdoms- naar partnerpensioen is afstand partner geen reden voor
ongedaanmaking uitruil

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2018:11508](#) 18-05-2018

Loonvordering werknemer toegewezen, werkgever moet afdracht pensioenpremies
aantonen

Antillen

Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2019:213 24-07-2019

Hoogte pensioen oud-minister Aruba terecht gecorrigeerd

Uitspraken zonder ECLI

College voor de Rechten van de Mens 19-08-2025

Verboden leeftijdsonderscheid wegens groot leeftijdsverschil bij shoprecht

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

College voor de Rechten van de Mens 14-08-2025

Geen verboden onderscheid handicap/cz door WGA-loonaanvulling niet te betrekken bij hypotheekaanvraag

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening 21-08-2025

Pensioenadviseur heeft zorgplicht niet geschonden

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening 08-08-2025

Klacht KIFID niet behandelbaar door afspraken pensioenuitvoerder en consument

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Geschilleninstantie pensioenfondsen 05-08-2025

GIP heeft meer informatie nodig voor oordeel over verlaging ouderdomspensioen wegens samenwonen

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Verboden leeftijdsonderscheid wegens groot leeftijdsverschil bij shoprecht

Een man wil een pensioenverzekering en nabestaandenpensioen aankopen bij een verzekeraar voor hem en zijn partner. Zij hebben een leeftijdsverschil van 19 jaar. Uit de prijsvergelijkingen – waarbij hij het leeftijdsverschil stelt op 5 jaar – blijkt dat hij bij een groter leeftijdsverschil een lager maandbedrag voor zijn pensioen en nabestaandenpensioen krijgt. De man stelt dat hij hiermee gediscrimineerd wordt op grond van leeftijd en geslacht. Het CRM oordeelt dat de gelijke behandelingswetgeving van toepassing is ook al ligt de verzekering buiten de arbeidsrelatie. Er is geen onderscheid naar geslacht. De verzekeraar stelt dat het pensioen levenslang moet worden uitgekeerd en dat rekening houden met levensverwachting en actuariële berekeningen een objectieve rechtvaardiging is. Zonder rekening te houden met de levensverwachting is het onmogelijk een financieel gezond systeem in stand te houden zonder daar zelf financieel nadeel van te ondervinden. Het College constateert dat dit doel niet onder sociaal beleid valt en daarmee geen legitiem doel is. Het onderscheid op grond van leeftijd kan daarom niet worden gerechtvaardigd en is daarmee verboden.

Een man, geboren in 1958, wil pensioenverzekering en nabestaandenpensioen aankopen bij een verzekeraar voor hem en zijn partner, geboren in 1977. Zij hebben een leeftijdsverschil van 19 jaar. Nadat hij een offerte krijgt, maakt hij twee verschillende prijsvergelijkingen bij Moneywise (een hulpmiddel voor het vergelijken van pensioenverzekeringen) waarbij hij de geboortedatum van zijn partner verandert naar 1963, zodat er een leeftijdsverschil van 5 jaar ontstaat. Uit de prijsvergelijkingen blijkt dat hij bij een groter leeftijdsverschil een lager

maandbedrag voor zijn pensioen en nabestaandenpensioen krijgt. De man stelt dat hij hiermee gediscrimineerd wordt op grond van leeftijd en geslacht.

De verzekeraar stelt dat het College niet bevoegd is om over deze situatie te oordelen, omdat het gaat om een pensioenverzekering die buiten de arbeidsrelatie valt en daarmee geen arbeidsvoorwaarde is. Verder stelt het dat er geen sprake is van discriminatie op grond van geslacht, omdat de man daarvoor geen feiten heeft aangevoerd. Ten aanzien van leeftijd stelt de verzekeraar dat er geen relevante vergelijkingsgroep is, omdat het in alle gevallen gaat om mensen die een pensioenuitkering willen aankopen. Mocht er toch discriminatie zijn, dan is dit volgens de verzekeraar gerechtvaardigd, omdat rekening moet worden gehouden met levensverwachting om een gezond financieel systeem van levenslange pensioenuitkeringen te behouden.

Het College oordeelt dat de pensioenverzekering wel onder het verbod op discriminatie valt. Dat de verzekering buiten de arbeidsrelatie ligt, betekent niet dat de Wet Gelijke Behandeling op grond van leeftijd (hierna: Wgbl) of Wet Gelijke behandeling op grond van mannen en vrouwen (hierna: Wgb) niet van toepassing is. De verzekeraar heeft op grond van Europese Jurisprudentie een zelfstandige verantwoordelijkheid om de gelijkebehandelingswetgeving na te leven wanneer hij uitkeringen doet die onder het begrip 'beloning' vallen in de zin van artikel 157 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Het College is daarom bevoegd om het handelen van de verzekeraar te toetsen aan de Wgbl en de Wgb.

Op grond van artikel 6a van de Wgb moet de man feiten aanvoeren die een vermoeden van onderscheid op grond van geslacht ondersteunen. Het College oordeelt dat hij daarin niet slaagt. Hij onderbouwt zijn standpunt pas ter zitting en verwijst daarbij slechts naar feiten van algemene bekendheid en niet-gespecificeerde CBS-cijfers. Er is daarom geen sprake van onderscheid op grond van geslacht.

Artikel 3, eerste lid, onder e, Wgbl stelt dat er geen onderscheid mag worden gemaakt op grond van leeftijd bij de arbeidsvoorwaarden. Uit de offerte en prijsvergelijking blijkt dat alleen de leeftijd is veranderd en dat dit direct gevolgen heeft voor de hoogte van de uitkering. Omdat zowel absoluut als relatief onderscheid verboden is, is hier sprake van direct leeftijdsonderscheid. De verzekeraar kan dit alleen rechtvaardigen met een goede reden.

De goede reden moet een legitiem doel hebben. Volgens Europese wetgeving en jurisprudentie kunnen alleen doelstellingen die betrekking hebben op sociaal beleid op het terrein van werkgelegenheid, de arbeidsmarkt of de beroepsopleiding een legitiem doel vormen. De verzekeraar stelt dat het pensioen levenslang moet worden uitgekeerd en dat zonder rekening te houden met de levensverwachting het onmogelijk is een financieel gezond

systeem in stand te houden zonder daar zelf financieel nadeel van te ondervinden.

Het College constateert dat dit doel niet onder sociaal beleid valt en daarmee geen legitiem doel is. Het onderscheid op grond van leeftijd kan daarom niet worden gerechtvaardigd en is daarmee verboden.

Instantie: College voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 19-08-2025

Zaaknummer: CRM 2025-76

RECHTSPRAAK

Geen verboden onderscheid handicap/cz door WGA-loonaanvulling niet te betrekken bij hypotheekaanvraag

Het College oordeelt dat ASN Bank geen verboden onderscheid maakt jegens de man op grond van handicap of chronische ziekte door de WGA-loonaanvullingsuitkering niet te betrekken bij het vaststellen van het toetsinkomen bij een hypotheekaanvraag. Het College geeft aan ASN Bank mee in het acceptatiebeleid tot uitdrukking te brengen dat het bieden van maatwerk mogelijk is bij het vaststellen van het toetsinkomen in het geval van een WGA-loonaanvullingsuitkering.

Een man ontvangt naast zijn inkomen uit loondienst een WGA-loonaanvullingsuitkering vanwege een handicap of chronische ziekte. Hij vraagt een hypotheek aan bij SNS Bank (handelsnaam van ASN Bank). Tijdens een gesprek met een hypotheekadviseur hoort hij dat het acceptatiebeleid van de bank voorschrijft dat een WGA-loonaanvullingsuitkering niet geldt als vast en bestendig inkomen. Daarom wordt deze uitkering niet betrokken bij de vaststelling van het toetsinkomen bij de hypotheekaanvraag.

De man vindt dit discriminatie op grond van handicap of chronische ziekte. ASN bank bestrijdt dit en stelt dat iedere inwoner van Nederland met een handicap of chronische ziekte in aanmerking kan komen voor een hypotheek, mits sprake is van een vast en bestendig inkomen.

ASN Bank legt uit dat zij moet uitgaan van een bestendig inkomen om overkreditering te voorkomen. Het College oordeelt dat dit criterium in beginsel neutraal is, omdat er geen directe verwijzing is naar handicap of chronische ziekte. De WGA-loonaanvullingsuitkering is bovendien bedoeld voor mensen van wie wordt verwacht dat zij in de toekomst weer meer kunnen werken. Daarom staat niet op voorhand vast dat deze uitkering uitsluitend wordt toegekend aan mensen met een chronische ziekte of handicap. ASN Bank maakt tegenover de man dan ook geen direct onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte.

In het acceptatiebeleid van ASN Bank staat dat een WGA-uitkering in principe nooit wordt meegenomen als toetsinkomen. Het College is van oordeel dat dit beleid mensen die vanwege hun handicap of chronische ziekte een WGA-loonaanvullingsuitkering ontvangen in het bijzonder treft, omdat hun uitkering niet meetelt als inkomen bij een hypotheekaanvraag. ASN Bank maakt dan ook jegens de man indirect onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte.

Indirect onderscheid op grond van handicap of chronische ziekte is niet verboden als hiervoor een goede reden bestaat. Dit is het geval als sprake is van een legitiem doel en de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn.

ASN Bank voert aan dat het beleid is bedoeld om overcreditering en daaruit volgende financiële problemen bij aanvragers te voorkomen en om financiële risico's bij de bank te beperken.

Het College oordeelt dat deze doelen geen discriminerend oogmerk hebben en voldoen aan een werkelijke behoefte van de bank. Er is dus sprake van een legitiem doel. Ook is sprake van een passend middel om overcreditering tegen te gaan en het kredietrisico van ASN bank beheersbaar te houden.

Een WGA-loonaanvullingsuitkering kan doorlopen tot aan het pensioen, maar kan ook eerder wijzigen of stoppen. De vraag of een WGA-loonaanvullingsuitkering een vast en bestendig inkomen is, hangt dus af van de individuele situatie. Het volledig uitsluiten van de WGA-loonaanvullingsuitkering, zonder ruimte voor maatwerk, is volgens het College te grofmazig en kan niet als noodzakelijk worden aangemerkt.

In de praktijk blijkt dat maatwerk wel mogelijk is. In het geval van de man heeft ASN Bank hem de mogelijkheid geboden om aanvullende informatie aan te leveren over zijn persoonlijke situatie, waaruit de bestendigheid van de uitkering kan blijken.

Het College concludeert dat ASN Bank voldoet aan het subsidiariteits- en proportionaliteitsvereiste en voldoende rekening houdt met de belangen van de man.

Het College oordeelt dat ASN Bank geen verboden onderscheid maakt jegens de man op grond van handicap of chronische ziekte door de WGA-loonaanvullingsuitkering niet te betrekken bij het vaststellen van het toetsinkomen bij een hypotheekaanvraag.

Het College geeft aan ASN Bank mee in het acceptatiebeleid tot uitdrukking te brengen dat het bieden van maatwerk mogelijk is bij het vaststellen van het toetsinkomen in het geval van een WGA-loonaanvullingsuitkering.

Instantie: College voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 14-08-2025

Zaaknummer: CRM 2025-72

RECHTSPRAAK

Pensioenadviseur heeft zorgplicht niet geschonden

De commissie oordeelt dat niet is vast komen te staan dat de adviseur de op hem rustende zorgplicht heeft geschonden of tekort is geschoten in zijn dienstverlening. Er is naar het oordeel van de commissie geen reden om de in rekening gebrachte kosten te matigen. Daarbij komt dat de consument zowel het aanbod van de adviseur om een deel van zijn werkzaamheden niet in rekening te brengen als het advies om voor eenmalige aankoop van zijn pensioenaanspraken te kiezen heeft geaccepteerd.

Begin 2024 heeft de consument contact gelegd met de adviseur voor het vinden van een passende aanbieder voor de aankoop van zijn ouderdoms- en nabestaandenpensioen. Het was de wens van de consument om als ingangsdatum 1 september 2024 aan te houden.

De consument heeft op 22 maart 2024 van de adviseur een offerte/opdracht ontvangen met daarin opgenomen een overzicht van de werkzaamheden die aan dit traject verbonden zijn. Ter indicatie is opgegeven dat de adviseur hier 3 uur mee bezig zou zijn, tegen een tarief van € 168,47 per uur exclusief btw.

Via tussenkomst van de adviseur heeft een verzekeraar op 20 augustus een offerte verstrekt voor het per 1 september 2024 aan te kopen pensioen op basis van een kapitaal van in totaal € 141.544,49 voortvloeiend uit een tweetal pensioenverzekeringen. Ter beperking van verdere administratiekosten is overleg gepleegd met deze verzekeraar omdat voor de consument bij een andere pensioenuitvoerder nog een derde kapitaal was ondergebracht met als ingangsdatum 1 oktober 2024.

Dit heeft op 16 september 2024 geleid tot een geheel nieuwe offerte voor een Uitkering Garantiepensioen, waarin uiteen is gezet welke pensioenaanspraken de consument per 1 oktober 2024 kan aankopen voor een kapitaal van in totaal € 218.701,48.

De consument was niet tevreden over de werkwijze van de adviseur. De consument meent dat

de adviseur onvoldoende adequaat heeft gehandeld tijdens het traject, waardoor het langer heeft geduurd dan vooraf was voorgespiegeld. De adviseur is niet genegen is om hem financieel tegemoet te komen. Partijen zijn ondanks een uitwisseling van standpunten niet dichter tot elkaar gekomen, waarna de consument zich tot Kifid heeft gewend.

De consument stelt dat de adviseur hem in het eerste oriënterend gesprek zou hebben voorgehouden dat het gehele traject in twee werkuren kon worden verzorgd. In werkelijkheid heeft het ruim twee keer zo lang geduurd, zonder dat dit tijdig met hem is overlegd. Door de langere duur is het pensioen uiteindelijk een maand later dan de door hem gewenste datum van 1 september 2024 ingegaan. De vordering van de consument bedraagt € 1.092. De consument vordert ook wettelijke rente over dit bedrag vanaf 1 januari 2025.

Het gaat in dit geval om een overeenkomst van opdracht. Kort gezegd heeft de adviseur (de opdrachtnemer) zich daarbij verbonden om voor de consument (de opdrachtgever) werkzaamheden te verrichten, te weten het geven van advies en bemiddelen bij de aankoop van een ouderdoms- en nabestaandenpensioen. Daarbij zijn, in dit geval, vooraf afspraken gemaakt over de beloning van de adviseur en de kosten die hij daarbij in rekening brengt. De kosten zijn opgenomen in de schriftelijke bevestiging van zijn opdracht tot dienstverlening. De consument heeft door het ondertekenen van deze opdracht tot dienstverlening de kosten in beginsel geaccepteerd. Op pagina 2 is opgenomen onder de rubriek 'Wat kost onze dienstverlening? Het uurtarief bedraagt € 168,47 exclusief btw voor de adviseur particuliere markt. Indicatie: 3 uur werk.'

Naar het oordeel van de commissie is niet gebleken dat de adviseur de toezegging heeft gedaan dat met het gehele traject niet meer dan twee uren gemoeid zou zijn. In de hierboven genomen opdracht tot dienstverlening is ook duidelijk opgenomen dat slechts sprake was van een indicatieve opgave.

Wel is het te betreuren dat de adviseur, toen het voor hem in te schatten was dat deze indicatie door meerdere oorzaken overschreden zou worden, dit niet tijdig met de consument heeft besproken. De commissie stelt echter vast dat de adviseur dit ook heeft erkend en de consument een voorstel heeft gedaan om een deel van de door hem gemaakte uren (1,5 uur) niet in rekening te brengen. Dit aanbod heeft de consument geaccepteerd. De kritiek van de consument dat zijn ouderdomspensioen een maand later is ingegaan dan door hem gewenst, is door de adviseur weerlegd met het argument dat er sprake was van een drietal pensioencontracten welke waren ondergebracht bij een tweetal uitvoerders met een verschillende contractuele pensioendatum. Om dubbele administratiekosten en doorlopende kosten te vermijden is het advies om bij de aankoop voor één uitvoerder te kiezen door de consument opgevolgd, met daarbij wel als consequentie dat de ingangsdatum opschoot naar 1

oktober 2024. De consument heeft de commissie er niet van kunnen overtuigen dat hij hierdoor schade zou hebben geleden.

De conclusie is dat de kosten zijn overeengekomen en dat niet is vast komen te staan dat de adviseur de op hem rustende zorgplicht heeft geschonden of tekort is geschoten in zijn dienstverlening. Er is naar het oordeel van de commissie geen reden om de in rekening gebrachte kosten te matigen. Daarbij komt dat de consument zowel het aanbod van de adviseur om een deel van zijn werkzaamheden niet in rekening te brengen als het advies om voor eenmalige aankoop van zijn pensioenaanspraken te kiezen heeft geaccepteerd. De vorderingen van de consument moeten daarom worden afgewezen.

Instantie: Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Datum uitspraak: 21-08-2025

Zaaknummer: Kifid 2025-0668

RECHTSPRAAK

Klacht KIFID niet behandelbaar door afspraken pensioenuitvoerder en consument

De consument heeft een klacht ingediend tegen zijn pensioenuitvoerder. De commissie verklaart de klacht niet-behandelbaar, omdat partijen afspraken met elkaar hebben gemaakt om de klacht definitief op te lossen.

De consument heeft van 1 februari 2001 tot 1 april 2003 deelgenomen aan een pensioenregeling die zijn voormalige werkgever heeft ondergebracht bij de pensioenuitvoerder. Het gaat om een beschikbarepremieregeling waarbij het pensioenkapitaal werd belegd. Bij indiensttreding bij de voormalige werkgever heeft de consument een pensioenkapitaal overgedragen aan de pensioenuitvoerder, welk kapitaal hij tussen 1991 en 2001 bij ABP heeft opgebouwd. De overdrachtswaarde bedroeg fl. 44.737,21 (€ 20.300,86).

De pensioenuitvoerder heeft voor de consument twee pensioenpolissen opgemaakt. Voor de pensioenregeling bij de voormalige werkgever met polisnummer [nummer 1] werd premie ingelegd. Het overgedragen pensioenkapitaal is ondergebracht in een pensioenverzekering met polisnummer [nummer 2]. Voorafgaand aan de overdracht van het pensioenkapitaal bij ABP, heeft de consument een offerte ontvangen. In deze offerte staan drie voorbeeldkapitalen vermeld voor het te bereiken pensioen op de pensioendatum (1 juli 2027) bij een investering in het Mix Fonds: een kapitaal van fl. 435.571 (€ 197.653,50) op basis van het gemiddeld historisch fondsrendement van 10%, een kapitaal van fl. 75.564 (€ 34.289,45) op basis van het historisch fondsrendement na afslag van 4% en een kapitaal van fl. 339.079 (€ 153.867,34) gebaseerd op een standaard fondsrendement van 9,0%.

Bij uitdienststeden van de consument per 1 april 2003 is de pensioenverzekering met polisnummer [nummer 1] premievrij gemaakt. In 2008 heeft de pensioenuitvoerder de consument bericht dat zijn pensioen bij zijn ontslag ten onrechte niet is omgezet naar een euroverzekering. In 2009 heeft de pensioenuitvoerder de pensioenkapitalen met terugwerkende kracht omgezet naar winstdelende euroverzekeringen met een gegarandeerd jaarlijks rendement van 3%.

De consument heeft een klacht ingediend over de achterblijvende waardeontwikkeling van de beide pensioenverzekeringen.

Op 28 maart 2025 is de klacht op een hoorzitting behandeld. Partijen hebben de gelegenheid gekregen hun standpunt toe te lichten. De pensioenuitvoerder heeft de consument ter zitting een aanbod gedaan dat inhoudt dat de omzetting van de pensioenverzekeringen in 2009 met terugwerkende kracht ongedaan wordt gemaakt.

De consument heeft de pensioenuitvoerder op 25 mei 2025 bericht dat hij akkoord gaat met het voorstel van 14 april 2025, dat de pensioenuitvoerder heeft aangepast naar aanleiding van zijn vragen. Uit het verzoek van de consument aan de commissie om uitspraak te doen, volgt dat hij veronderstelt dat hij nog geen afspraken met de financiële dienstverlener heeft gemaakt om de klacht definitief op te lossen, óf dat hij zich eenzijdig aan de tot stand gekomen afspraken kan onttrekken.

Een overeenkomst komt volgens artikel 6:217 van het Burgerlijk Wetboek tot stand door een aanbod en aanvaarding daarvan. De aanvaarding moet voldoende overeenstemmen met het aanbod om een overeenkomst tot stand te laten komen. In dit geval heeft de consument bij de aanvaarding ('akkoord met je voorstel') voor de zekerheid zijn interpretatie van de afspraak opgesomd.

Bij lezing van de tussen partijen gewisselde e-mails stelt de commissie vast dat de consument bij zijn akkoord het aangepaste voorstel van de pensioenuitvoerder heeft samengevat. De commissie stelt dan ook vast dat de consument met zijn akkoord het aanbod van de pensioenuitvoerder heeft aanvaard en dat de pensioenuitvoerder erop heeft mogen vertrouwen dat een overeenkomst tot stand is gekomen.

Op grond van vraag 3.5 van het reglement behandelt Kifid een klacht niet als de consument en de financiële dienstverlener al afspraken hebben gemaakt om de klacht definitief op te lossen.

De conclusie is dat de consument akkoord is gegaan met het voorstel van de pensioenuitvoerder. Hij kan dit akkoord niet eenzijdig intrekken. Dat betekent dat partijen afspraken als bedoeld in vraag 3.5 van het reglement hebben gemaakt om de klacht definitief op te lossen. De commissie kan de klacht van de consument daarom niet verder behandelen en zal deze niet-behandelbaar verklaren.

Instantie: Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Datum uitspraak: 08-08-2025

Zaaknummer: Kifid 2025-0640

RECHTSPRAAK

GIP heeft meer informatie nodig voor oordeel over verlaging ouderdomspensioen wegens samenwonen

Verzoeker ontvangt sinds 2010 ouderdomspensioen van ABP. ABP verlaagt per 1 januari 2024 de ouderdomspensioenuitkering, omdat verzoeker is gaan samenwonen en vanaf 1 september 2022 het AOW-bedrag voor een gehuwde ontvangt. De verlaging betreft het opgebouwde ouderdomspensioen vóór 1 januari 1995. Verzoeker is het niet eens met deze verlaging. Daarnaast is er geschil over het ingangsmoment van een reglementaire Aanvulling Samenvallende Diensttijd (ASD) en de reglementaire afwezigheid van partnerpensioen als verzoeker overlijdt. De geschillencommissie stelt ABP in het gelijk met betrekking tot de laatste twee geschillen omdat dit niet uit het pensioenreglement volgt. Voor de beoordeling van het hoofdgeschil heeft de commissie meer informatie nodig van ABP.

Het geschil betreft in essentie de pensioenopbouw van verzoeker van voor 1995. Centraal staat de vraag of ABP in 2023 het sinds 2010 betaalde pensioenrecht mocht verlagen wegens een AOW-wijziging. Die wijziging is ontstaan door de wijziging van verzoekers status van alleenstaand naar samenwonend. ABP meent dat de verlaging wel mocht plaatsvinden. Verzoeker vindt dat dit niet kon.

De commissie deelt de opvatting van ABP dat in dit geschil in beginsel de ABP-wet en het toepasselijke pensioenreglement leidend zijn voor de rechten van verzoeker.

Wat de ABP-wet betreft heeft ABP volstaan met algemene beschrijvingen van het door ABP gestelde franchise-systeem. Iedere verwijzing naar een specifieke wetsbepaling ontbreekt in de standpunten van ABP. Wel is het zo (zie hierna) dat ABP's pensioenreglementen, in elk geval vanaf 2005, in meer of mindere mate beschrijvingen bevatten van de aard en inhoud van pensioenaanspraken zoals door verzoeker opgebouwd tot 1995. Dat is echter te mager om een

wettelijke grondslag aan te nemen voor de verlaging waarover dit geschil gaat. Bovendien geldt de ABP-wet al lang niet meer. De eventuele wettelijke grondslag zou dus vertaald moeten zijn in de latere pensioenreglementen. Dat is immers de functie van overgangsrecht.

De geschillencommissie verzoekt ABP zijn standpunten over de wettelijke en reglementaire grondslagen van de verlaging in 2023 te verduidelijken en te onderbouwen, met vermelding en bijvoeging van de relevante bepalingen, en daarbij in te gaan op de opmerkingen en vragen van de commissie.

De voorwaarden voor het recht op de aanvulling samenvallende diensttijd volgen uit Overgangsbepaling K3 sub 1 van pensioenreglement 2024. Dat is het pensioenreglement dat van kracht was op het moment dat verzoeker weer een partner kreeg, waarmee ook de onderhavige aanvulling in beeld kwam. Het recht op de aanvulling samenvallende diensttijd bestaat echter pas zodra beide partners een AOW-uitkering ontvangen. Dat is bij de huidige wet- en regelgeving met betrekking tot de AOW pas het geval in januari 2031. Het pensioenreglement geeft verzoeker niet het recht om de pensioendatum naar voren te halen. Ook kan hij van ABP niet eisen om voor hem een uitzondering te maken. Dat hij inmiddels de 80 is gepasseerd en bang is in 2031 mogelijk niet meer te leven, is daarvoor op zichzelf niet voldoende.

Verzoeker en partner ontleen het recht op partnerpensioen aan paragraaf 3.2 van het pensioenreglement 2024. Het pensioenreglement sluit het ontstaan van een aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner expliciet uit als het partnerschap aan ABP wordt doorgegeven na de AOW-leeftijd. Zie voorwaarde 2, vijfde bullet, onder paragraaf 3.2: 'en u mag nog niet de AOW-leeftijd hebben bereikt'. Verzoeker werd op 1 december 2009 AOW-gerechtigd. Dit is ruim voor de aanmelding van de partner in maart 2024. Dat was overigens ook ruim voor het aangaan van het samenlevingscontract, in december 2022. Daarmee heeft ABP hoofdstuk 3.2 van het pensioenreglement correct toegepast.

Instantie: Geschilleninstantie pensioenfondsen

Datum uitspraak: 05-08-2025

Zaaknummer: GIP 2024-0536

RECHTSPRAAK

Hoogte pensioen oud-minister Aruba terecht gecorrigeerd

Geschil tussen voormalig minister Aruba en het land over de hoogte van het pensioen. Het land heeft de hoogte van dat pensioen neerwaarts bijgesteld. Het gemeenschappelijk hof oordeelt dat die aanpassing terecht was.

Appellant is van 30 oktober 2001 tot 29 oktober 2009 minister geweest. Op 30 oktober 2009 is hem eervol ontslag verleend. Bij het landsbesluit van 25 juli 2012 is aan hem, met toepassing van de artikelen 6 en 7 van de Landsverordening rechtspositionele bepalingen ministers en gewezen ministers (hierna: de Lrbm), met ingang van 31 december 2010 een pensioen toegekend. Bij het landsbesluit van 10 november 2015 is het landsbesluit van 25 juli 2012 ingetrokken, omdat volgens de minister bij controle is gebleken dat bij de berekening van het pensioen abusievelijk een toelage van 25% is meegerekend.

Appellant vecht de aangevallen uitspraak aan voor zover daarbij is geoordeeld dat bij de beschikking van 23 maart 2017 (zoals nader toegelicht bij de brief van 16 mei 2017) de hoogte van het pensioen zoals gecorrigeerd bij het landsbesluit van 10 november 2015, terecht is gehandhaafd.

Appellant betoogt dat zijn pensioen niet op juiste wijze is berekend, omdat daarbij is uitgegaan van een onjuiste pensioengrondslag. Daartoe voert hij aan dat op grond van het Landsbesluit bijzondere ambtelijke pensioengrondslag (hierna: het Lbap; AB 2003, no. 84, gewijzigd bij AB 2008, no. 40) vanaf 1 februari 2008 de pensioengrondslag voor ambtenaren die worden bezoldigd volgens schaal 16 Bezoldigingsregeling Aruba 1986 (hierna: de BrA), is verhoogd met 25% (hierna: de verhoogde pensioengrondslag). Volgens appellant moet op grond van artikel 7, tweede lid, van de Lrbm het pensioen van de (gewezen) minister Afl. 1.000 meer bedragen dan het hoogste jaarlijkse pensioen van deze ambtenaren. Dit brengt met zich dat de verhoogde pensioengrondslag ook moet worden gehanteerd bij de berekening van het pensioen van (gewezen) ministers. Dit blijkt volgens appellant ook uit de considerans van het Lbap, waarin staat dat de bezoldiging van de hoogst bezoldigde ambtenaar (schaal 16), vermeerderd met 25%, als basis moet dienen voor de bepaling van de hoogte van de

bezoldigingen van politieke ambtsdragers. De regering heeft met dit uitgangspunt ingestemd. Dat dit zo is, blijkt ook uit een brief van de directeur van DWJZ van 22 oktober 2009 (kenmerk: DWJZ/G1780) aan de Directie Personeel en Organisatie (hierna: de brief van 22 oktober 2009), aldus appellant.

Het Gerecht heeft overwogen dat, gelet op de bewoordingen van artikel 7, tweede lid, van de Lrbm, deze bepaling er niet toe strekt dat aan een gewezen minister onder alle omstandigheden Afl. 1.000 meer aan pensioen moet worden toegekend dan het hoogste jaarlijkse pensioen dat door een ambtenaar kan worden genoten. Deze bepaling strekt er slechts toe het met inachtneming van artikel 7, eerste lid, van de Lrbm berekende pensioen te maximeren.

Het Hof heeft in zijn uitspraak van 20 november 2015 (ECLI:NL:OGHACMB:2015:20) overwogen dat in de BrA van de definitie van ambtenaar is uitgesloten de ambtenaar waarvan de bezoldiging en de pensioengrondslag in een andere regeling zijn geregeld. Dit betekent dat personen die niet onder deze definitie worden begrepen, niet rechtstreeks een aanspraak aan het Lbap kunnen ontlenen. Voor zover appellant heeft willen betogen dat hij aan het Lbap rechtstreeks een aanspraak op de verhoogde pensioengrondslag ontleent, stuit dit betoog daarom (reeds) af op het feit dat de pensioengrondslag van (gewezen) ministers is (was) geregeld in de Lrbm.

Het betoog van appellant met betrekking tot artikel 7, tweede lid, van het Lbap slaagt evenmin. Het Gerecht heeft met juistheid overwogen dat artikel 7, tweede lid, van de Lbap geen andere strekking heeft dan maximering van het met toepassing van artikel 7, eerste lid, van het Lbap berekende pensioen. Met name kan, anders dan appellant heeft betoogd, in deze bepaling niet worden gelezen dat het pensioen van (gewezen) ministers is gekoppeld aan het pensioen van de hoogst bezoldigde ambtenaar en daarom de verhoogde pensioengrondslag als maatstaf moet dienen voor de berekening van zijn pensioen. Dat het in artikel 7, eerste lid, van het Lbap neergelegde (basis)bedrag is afgeleid van de bezoldiging van de hoogst bezoldigde ambtenaar, dwingt (ook) niet tot die conclusie.

Het Hof heeft in de uitspraak van 20 november 2015 verder overwogen dat het Lbap is gegeven in afwijking van het voor de pensioengrondslag bepaalde in de BrA. In het Lbap is niet bepaald dat het daarin geregelde eveneens heeft te gelden voor de berekeningen van de pensioengrondslag (lees: de vaststelling van de pensioengrondslag en de berekening van het pensioen) van anderen dan degenen die ingevolge de BrA ambtenaar zijn. Het Hof voegt daaraan thans toe dat uit de nota van toelichting bij het Lbap kan worden afgeleid dat het ook inderdaad niet de bedoeling is geweest deze verhoging van de pensioengrondslag voor een specifieke groep van ambtenaren, te laten doorwerken in andere regelingen. Het beroep van

appellant op de considerans van het Lbap slaagt (reeds) om die reden niet. Daar komt het volgende nog bij. Omdat, aldus de considerans, nog geen wettelijke regeling tot stand is gebracht ter uitvoering van het standpunt van de Staten ten aanzien van de hoogte van de bezoldiging van ambtenaren in schaal 16 en dit met zich brengt dat het pensioen van die ambtenaren nog niet kan worden gebaseerd op de met 25% verhoogde bezoldiging, achtte de regering het wenselijk om voor (gewezen) ambtenaren die na die standpuntbepaling met pensioen zijn gegaan, in afwijking van de BrA bijzondere regels te stellen om, in overeenstemming met de bij betreffende ambtenaren gewekte verwachtingen, hen in het genot te kunnen stellen van een pensioen dat is gebaseerd op een met 25% verhoogde pensioengrondslag. Uit de considerans blijkt echter niet dat het Lbap ertoe strekt om in afwijking van de Lrbm het pensioen van (gewezen) ministers op de verhoogde pensioengrondslag te baseren. Evenmin is in de considerans implementatie van de verhoogde pensioengrondslag in de Lrbm in het vooruitzicht gesteld. Dat in de brief van 22 oktober 2009 – foutief – naar het Lbap wordt verwezen, leidt niet tot een ander oordeel. In de brief van 16 mei 2017 is vermeld dat de vaste gedragslijn ten aanzien van politieke ambtsdragers is dat zij geen aanspraak hebben op de verhoogde pensioengrondslag. Dat in het voorliggende individuele geval (en in het geval dat aan de orde was in de uitspraak van 20 november 2015) aanvankelijk abusievelijk wel de verhoogde pensioengrondslag is gehanteerd, is geen reden om de thans bestreden besluitvorming waarbij aldus van de juiste grondslag is uitgegaan als rechtens onjuist te kwalificeren.

Het Hof stelt voor de goede orde nog vast dat uit de bij het landsbesluit van 10 november 2015 gevoegde berekeningsstaat blijkt dat bij de berekening een vaste toeslag van Afl. 1.000 is toegekend. De minister heeft in zijn brief van 21 februari 2019 bevestigd dat bij de toepassing van artikel 7, tweede lid, van de Lrbm vast beleid is dat bij de berekening van het pensioen van (gewezen) ministers een vaste toeslag van Afl. 1.000 wordt toegekend. Appellant is hiermee dus niet tekort gedaan.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 24-07-2019

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2019:213

Zaaknummer: AUA2017Hoo220 en AUA2017Hoo223

Rechters: E.A. Saleh, T.G.M. Simons en J.E.M. Polak

Wetsartikelen: 1 BrA 1986, 2 BrA 1986, 6 Lrbm, 7 Lrbm en Lbap

RECHTSPRAAK

Loonvordering werknemer toegewezen, werkgever moet afdracht pensioenpremies aantonen

Geschil tussen werkgever en werknemer. Werknemer vordert onder meer loon en wil duidelijkheid over de afdracht van pensioenpremies. De kantonrechter veroordeelt de werkgever tot betaling van loon. De werkgever moet de afdracht van pensioenpremies in het geding brengen.

Eiser, geboren in 1960, van Poolse nationaliteit, is met ingang van 1 maart 2006 op basis van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd bij gedaagde in dienst getreden in de functie van inpakker op fulltimebasis (38 uur per week) tegen een loon van € 330 netto per week. Op de arbeidsovereenkomst is de algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst voor het Bakkersbedrijf van toepassing (hierna te noemen: ‘de cao’).

De werkzaamheden zijn gewoonlijk uitgevoerd in de vestiging te Capelle aan den IJssel. Tot 1 januari 2017 heeft eiser de beschikking gehad over een kamertje boven de bakkerij. Op 27 februari 2017 heeft eiser zich ziek gemeld wegens ernstige rugklachten.

Gedaagde heeft op enig moment na de ziekmelding de loonbetaling gestaakt waarna – nadat eiser met een vordering in kort geding had gedreigd – gedaagde alsnog tot betaling van loon is overgegaan. Bij die gelegenheid heeft gedaagde de ontbrekende loonspecificaties over de periode 2013 t/m 2017 overgelegd. Partijen hebben medio mei 2017 vruchteloos getracht hun geschil minnelijk te regelen.

Pas op 21 september 2017 is een probleemanalyse opgesteld. Per 27 september 2017 heeft gedaagde de loonbetaling opgeschort omdat eiser zou weigeren passende arbeid te verrichten. De arbeidsdeskundige van het UWV komt in zijn rapport van 16 oktober 2017 tot de conclusie dat de door de werkgever uitgevoerde re-integratie-inspanningen niet voldoende zijn. De arbeidsdeskundige van het UWV komt in haar rapport van 9 maart 2018 tot de conclusie dat de door de werkgever uitgevoerde re-integratie-inspanningen niet voldoende zijn. Naar haar oordeel heeft de werkgever zonder deugdelijke grond het tweedespoortraject te laat opgestart.

Eiser vordert betaling van € 58.992,55 netto ter zake van onbetaald gelaten loon over de periode april 2013 tot en met oktober 2017. Deze berekening is gebaseerd op de aanname dat eiser ingedeeld moeten worden in de functiegroep productie, banketbakker II, en het daarbij behorende functieloon. De conclusie van de kantonrechter is dat gezien de feitelijke werkzaamheden van eiser, hij aangemerkt moet worden als banketbakker II en dienovereenkomstig in loonschaal 4 beloond dient te worden. Samenvattend wordt geoordeeld ten aanzien van de vordering ter zake achterstallig loon: dat de loonberekening plaats dient te vinden op basis van de functie banketbakker II met een salarisschaal 4; dat behoudens door gedaagde te leveren tegenbewijs, de door eiser aan [persoon A] verstrekte urenregistratie voor juist wordt gehouden en de berekeningen van [persoon A] in zoverre worden gevolgd. De vordering tot betaling van het loon vanaf 1 november 2017 wordt als gegrond toegewezen.

De gehoudenheid tot betaling van pensioenpremies heeft gedaagde niet weersproken. Gedaagde heeft als verweer aangevoerd dat zij 'alle pensioenpremies altijd heeft afgestort'. Gedaagde erkent overigens dat de hoogte van de afgedragen premie niet in alle gevallen juist is en dat deze in 2014 ten onrechte op nihil is gesteld. Gedaagde heeft om die reden nieuwe aangiftes bij het Pensioenfonds laten indienen en zal de gecorrigeerde overzichten alsnog in het geding brengen.

De vordering is gegrond en leent zich voor toewijzing, zij het de kantonrechter vooralsnog geen aanleiding ziet om hieraan reeds nu de gevorderde verbeurte van dwangsommen te verbinden. gedaagde zal eerst de gelegenheid krijgen om binnen de afwikkeling van deze procedure de verlangde overzichten over te leggen, waaruit zal moeten blijken dat alle pensioenpremies over het juiste loon zijn afgedragen. Pas indien gedaagde daaraan niet voldoet, zal de aan de veroordeling ook de dwangsom verbonden worden.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 18-05-2018

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2018:11508

Zaaknummer: 6485325 CV EXPL 17-40420

Rechters: P. Vlaswinkel

Advocaten: A. Kouwenaar-de Coninck en P. Willems

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Werkgever veroordeeld tot achterstallig loonbetaling en afdracht pensioenpremies

Geschil tussen werkgever en werknemer, voortgezet door erven als rechtsopvolger. Kern van de zaak is een loonvordering met nevenvorderingen, waaronder afdracht van pensioenpremies. De kantonrechter veroordeelt de werkgever onder meer tot loonbetaling en afdracht van pensioenpremies aan het bedrijfstakpensioenfonds voor het bakkersbedrijf.

Naar aanleiding van het overlijden van eisers op [datum] hebben de erven als rechtsopvolger de procedure overgenomen, vertegenwoordigd door [persoon 1] als executrice.

In de kern betreft deze zaak een loonvordering met nevenvorderingen. Daarbij is aan de orde geweest de vraag in welke functiegroep de functie van eisers ingedeeld moet worden en welk loon daarbij hoort.

De looneis in de dagvaarding betreft een bedrag van € 58.992,55 netto, gebaseerd op het standpunt van eisers dat hij de functie van banketbakker II vervulde bij gedaagde. Die vordering werd ter zitting gehandhaafd. Dit naar aanleiding van het oordeel over de functie van eisers in het gewezen hof arrest. Ook werd door eisers aangegeven dat de hoogte van dat loon is herberekend en vastgesteld op € 36.165,94 netto, onder handhaving van de oorspronkelijke (grondslag van de) looneis, alsook onder erkenning van ontvangst van een hoger bedrag in februari 2019 van € 37.859,93 netto ter zake de loonvordering 2013 tot einde dienstverband december 2020. Daarnaar gevraagd werd aangegeven dat een deel van die betaling als wettelijke rente en verhoging moet worden aangemerkt. De kantonrechter zal op grond van alle beschikbare gegevens in het dossier toewijzen een bedrag van € 36.165,94 netto aan achterstallig loon over de periode april 2013 tot en met oktober 2017, met 10% aan wettelijke verhoging zoals bedoeld in artikel 7:625 BW, dus € 3.616,59 netto, een en ander met rente op de wijze hieronder vermeld. De reden is dat eisers met de door hem overgelegde herberekening van het loon over genoemde periode, rekening houdend met het functieloon

behorend bij functie van P.07 Productiemedewerker II, niveau II, en met de door eisers gewerkte (over)uren conform de berekeningen van [deskundige], uiteindelijk wel onderbouwd gesteld heeft dat hij aanspraak heeft op € 36.165,94 netto aan loon over genoemde periode. gedaagde heeft dat onvoldoende gemotiveerd weersproken. Vast staat dat inmiddels een groot bedrag is nabetaald. De verrichte betalingen kunnen verrekend worden met genoemde bedragen.

In de akte wijziging eis vordert eisers het voldoen van de per 20 december 2020 opgebouwde en niet genoten vakantiedagen. De eis om gedaagde te veroordelen tot betaling aan eisers van de per 20 december 2020 opgebouwde maar niet genoten vakantiedagen, wordt toegewezen, met rente daarover vanaf die datum, maar uitsluitend voor zover dit over 2020 opgebouwde vakantiedagen betreft. De werknemer die bij het einde van de arbeidsovereenkomst nog aanspraak heeft op vakantie, heeft namelijk recht op uitbetaling van het daarmee overeenkomstige bedrag. Wat betreft de aanspraak wordt opgemerkt dat een zieke werknemer ook vakantiedagen opbouwt. Die verwerft hij over ieder (deel van een) jaar waarin hij gedurende de volledige overeengekomen arbeidsduur recht op loon heeft gehad. Dus niet meer zodra de loonbetalingsverplichting is geëindigd, wat bij eisers naar het zich laat aanzien het geval is geweest begin 2020 na twee jaar ziekte plus één jaar loonsanctie. Dat neemt niet weg dat al voordien opgebouwde en als gevolg van ziekte niet genoten vakantiedagen uitbetaald moeten worden. Verder geldt dat een rechtsvordering tot toekenning van vakantie verjaart door verloop van vijf jaren na de laatste dag van het kalenderjaar waarin de aanspraak is ontstaan, onverminderd het bepaalde in artikel 7:640a BW. Gelet op die termijn en de datum waarop deze eis is ingesteld, te weten bij akte ter zitting van 20 mei 2025, alsmede het beroep op verjaring van de zijde van gedaagde, wordt alleen de uitbetaling van vakantiedagen over het jaar 2020 toegewezen, want ten aanzien van vakantiedagen over de voorliggende jaren kan dat niet meer.

Gedaagde wordt veroordeeld tot verstrekking aan eisers van deugdelijke salarisspecificaties van voormelde betalingen. Daarmee kan ook inzicht worden verschaft over de te betalen pensioenpremies.

In de akte wijziging eis vordert eisers afdracht van pensioenpremies over vijf jaren *vanaf* de dagvaarding. Naar de kantonrechter begrijpt gaat het bij de gevorderde afdracht om pensioenpremies echter over vijf jaren *voorafgaand* aan de dagvaarding. Dit wordt in zoverre toegewezen dat gedaagde veroordeeld wordt om pensioenpremies over voormeld loon over april 2013 tot en met oktober 2017 te storten op de daarvoor bestemde bankrekening van het Bedrijfstakpensioenfonds voor het Bakkersbedrijf en daarvan bewijs te leveren aan eisers. Gedaagde stelt dat hij al betalingen heeft gedaan. Voor zover naast de betalingen die gedaagde inmiddels heeft verricht ook de daarop betrekking hebbende pensioenpremies zijn afgestort,

hoeft dat uiteraard niet nogmaals te worden gedaan. Ook dan geldt dat wel bewijs hiervan geleverd moet worden. Grond bestaat om € 2.546,66 aan buitengerechtelijke incassokosten toe te kennen, omdat aan alle voorwaarden is voldaan om deze kosten vergoed te krijgen (art. 6:96 BW).

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 04-07-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:9820

Zaaknummer: 6485325 CV EXPL 17-40420 4-7-2025

Rechters: I.K. Rapmund

Advocaten: A. Kouwenaar-de Coninck en D.M.A. Oud

Wetsartikelen: 7:625 BW , 7:640a BW en 6:96 BW

RECHTSPRAAK

Na uitruil ouderdoms- naar partnerpensioen is afstand partner geen reden voor ongedaanmaking uitruil

Werknemer heeft er in 2018 voor gekozen zijn ouderdomspensioen gedeeltelijk uit te ruilen in partnerpensioen. Het geregistreerd partnerschap tussen eiser en zijn partner is in 2021 beëindigd. Zij zijn overeengekomen om af te zien van aanspraken op bijzonder partnerpensioen. Eiser heeft het pensioenfonds verzocht de uitruil van zijn pensioen ongedaan te maken. Het pensioenfonds heeft dat geweigerd. De kantonrechter oordeelt dat dit niet onrechtmatig is. Zonder nadere uitleg is niet te volgen dat op grond van artikel 57 Pensioenwet het pensioenfonds gehouden zou zijn het ouderdomspensioen van eiser te verhogen nadat zijn ex-partner afstand had gedaan van bijzonder partnerpensioen.

Eiser is een gewezen deelnemer in Stichting Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (hierna: POB). Hij ontvangt sinds 1 juni 2019 ouderdomspensioen van POB. Werknemer heeft er in 2018 voor gekozen zijn ouderdomspensioen gedeeltelijk uit te ruilen in partnerpensioen. In de voorwaarden stond destijds dat als er eenmaal een keuze voor een uitruil was gemaakt, er niet meer op terug kon worden gekomen. Eiser heeft destijds voor de uitruil van het maximale deel van zijn ouderdomspensioen gekozen. Het geregistreerd partnerschap tussen eiser en zijn partner is in 2021 beëindigd. Zij zijn overeengekomen om af te zien van aanspraken op bijzonder partnerpensioen. Eiser heeft POB verzocht de uitruil van zijn pensioen ongedaan te maken. POB heeft dit geweigerd. Eiser vordert POB te veroordelen tot het ongedaan maken van de uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen, over te gaan tot opheffing van het nadeel als gevolg van het onjuist en onvolledig informeren van eiser en een veroordeling van POB tot vergoeding van de geleden en nog te lijden gevolgschade. Eiser voert aan dat POB jegens hem aansprakelijk is op grond van onrechtmatige daad. Eiser voert aan dat hij, als hij had geweten wat de gevolgen van echtscheiding op de uitruil zouden zijn, af zou hebben gezien van de uitruil.

De kantonrechter oordeelt als volgt. De kantonrechter komt tot het oordeel dat niet aan de vereisten voor onrechtmatige daad is voldaan. De informatie van POB, te weten onder andere de tekst: 'U kunt één keer kiezen', was duidelijk en niet voor andere uitleg vatbaar. De regel is evenmin in strijd met artikel 61 van de Pensioenwet. De situatie in de onderhavige zaak is bovendien niet het gevolg van enig handelen van POB, maar van de keuzes van eiser en zijn ex-partner. Voor het aannemen van aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad is schade en causaliteit vereist. Er kan niet worden vastgesteld dat aan deze vereisten is voldaan. Het beroep op artikel 57 lid 4 van de Pensioenwet slaagt evenmin. Zonder nadere uitleg is niet te volgen dat op grond van dit artikel POB gehouden zou zijn het ouderdomspensioen van eiser te verhogen nadat zijn ex-partner afstand had gedaan van bijzonder partnerpensioen. Tot slot oordeelt de rechter dat de clause 'in alle gevallen waarin dit (pensioen)reglement niet voorziet, oordeelt het bestuur' geen hardheidsclausule is. Eiser wordt in de proceskosten veroordeeld.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 13-11-2024

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2024:8278

Zaaknummer: 10948816 \ CV EXPL 24-979

Rechters: A.P.A. Bisscheroux

Advocaten: E. Lutjens en mr. M.K.A. van Slagmaat

Wetsartikelen: 57 Pensioenwet en 64 Pensioenwet

RECHTSPRAAK

Man moet afschrift vso omzetting pensioen eigen beheer verstrekken aan vrouw

Vrouw stelt dat bij afspraken over echtscheiding essentiële informatie door man is achtergehouden. Zij vordert afgifte van stukken over belastingen, jaarrekeningen en de vaststellingsovereenkomst over omzetting van het in eigen beheer opgebouwd pensioen zodat zij in bodemprocedure wijziging van de ontbonden gemeenschap kan vorderen. De rechter wijst de vorderingen grotendeels toe.

Partijen zijn twee keer in gemeenschap van goederen getrouwd geweest. De laatste echtscheidingsbeschikking is op 12 december 2022 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Op 10 oktober 2022 zijn partijen een echtscheidingsconvenant en een vaststellingsovereenkomst overeengekomen. Daarin zijn afspraken gemaakt over de verdeling van de huwelijksgemeenschap. Partijen zijn daarin bijgestaan door onder meer een accountant en financieel planner van Pyxis Accountants en Belastingadviseurs en een advocaat/mediator.

In artikel 3 en 4 van het echtscheidingsconvenant zijn afspraken gemaakt over de verdeling van onder meer de echtelijke woning, de vermoermiddelen, de activa en passiva van de eenmanszaak van de vrouw en de aandelen in de onderneming van de man, Huseda B.V. (hierna: Huseda). Deze aandelen zijn toebedeeld aan de man, waarbij is uitgegaan van een waarde van € 4.000.000. In artikel 5 zijn afspraken gemaakt over de (uitsluiting van) verevening van het pensioen. Ook is in het echtscheidingsconvenant een overbedelingsvordering van de vrouw opgenomen.

De vrouw stelt duidelijke aanwijzingen te hebben dat zij is benadeeld voor meer dan één vierde deel van haar rechtmatige aanspraak op de gemeenschap. De man heeft essentiële financiële informatie achtergehouden over de waarde van zijn aandelen in Huseda, terwijl de aan de vrouw toebedeelde vermogensbestanddelen juist te hoog zijn gewaardeerd. Zij is daarom voornemens om een bodemprocedure tegen de man te beginnen en te vorderen dat (i)

de verdeling van de ontbonden gemeenschap wordt vernietigd dan wel gewijzigd en (ii) de verdeling en overbedelingsvordering opnieuw wordt vastgesteld waarbij de werkelijke waardes van de destijds aanwezige vermogensbestanddelen in de verdeling en verrekening worden betrokken. Om haar vordering te kunnen onderbouwen en de rechtbank in staat te stellen om een overbedelingsvordering vast te stellen, heeft de vrouw de gevorderde documenten nodig.

Voor een recht op afschrift moet op grond van artikel 194 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) aan een aantal voorwaarden zijn voldaan: (i) degene die om de informatie verzoekt is partij bij een rechtsbetrekking; (ii) degene van wie inzage wordt verlangd, beschikt over de gevraagde informatie of kan deze makkelijk van een derde verkrijgen, (iii) er is sprake van voldoende belang bij het informatieverzoek en (iv) de verlangde informatie is voldoende bepaald.

Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, is degene die over de gegevens beschikt, verplicht daarvan afschrift te verstrekken, tenzij hem een verschoningsrecht toekomt of gewichtige redenen zich daartegen verzetten.

Volgens de man is sprake van een gewichtige reden die zich verzet tegen verstrekking van afschrift van de documenten van Hemubo (onder I sub d en e). De man heeft een brief overgelegd van de algemeen directeur van Hemubo waaruit blijkt dat de (overige) aandeelhouders geen toestemming geven voor verstrekking van deze documenten, die vertrouwelijke bedrijfsinformatie bevatten. De voorzieningenrechter volgt de man in zijn stelling dat van het verstrekken van een afschrift van deze documenten daarom geen sprake kan zijn. De vordering van de vrouw wordt voor deze onderdelen afgewezen. Voor de overige opgevraagde documenten (onder I sub a t/m c en f) is geen uitzondering van toepassing. Hieronder wordt daarom getoetst of aan de voorwaarden voor verstrekking van afschrift wordt voldaan.

Aan voorwaarden (i) en (ii) is voldaan. Het begrip ‘partij bij een rechtsbetrekking’ moet ruim worden opgevat. Onder een rechtsbetrekking worden alle burgerrechtelijke betrekkingen tussen twee of meer partijen verstaan. Hieraan wordt in dit geval voldaan, nu partijen getrouwd zijn geweest en voor de verdeling van de gemeenschap verschillende overeenkomsten gesloten hebben. Ook kan de man naar het oordeel van de voorzieningenrechter worden aangemerkt als ‘degene die over de gegevens beschikt’. Het is immers aannemelijk dat de man de opgevraagde documenten zelf ter beschikking heeft, nu deze allemaal betrekking hebben op hemzelf of zijn onderneming.

Ook aan voorwaarden (iii) en (iv) is voldaan. De vrouw heeft beschreven dat en waarom zij

meent dat zij is benadeeld in de verdeling van de gemeenschap. Zij heeft de opgevraagde documenten nodig ter bepaling en onderbouwing van haar rechtspositie in een bodemprocedure. Daarmee heeft de vrouw haar belang voldoende aangetoond. Daarnaast mag van haar worden gevergd dat zij voldoende concreet vermeldt waarom juist deze informatie relevant is voor haar rechtspositie in een potentieel geschil. Zij heeft in dit verband een brief overgelegd waarin de bedrijfswaardeerder per documentsoort uiteen heeft gezet waarom de documenten nodig zijn. De voorzieningenrechter acht deze uiteenzetting in het licht van de vordering die de vrouw wil instellen voldoende om te constateren dat de verlangde informatie voldoende bepaald is. Van een *fishing expedition*, zoals de man stelt, is geen sprake.

De man voert nog aan dat het juist de vrouw was die de gemaakte afspraken wilde, dat er professionele partijen betrokken waren en dat hij erop mocht vertrouwen dat de strijdbijl hiermee begraven zou worden, wat inherent is aan het sluiten van een vaststellingsovereenkomst. De vrouw heeft daarmee volgens de man onvoldoende belang bij het informatieverzoek. Daarmee loopt de man echter vooruit op de slagingskans in de bodemprocedure en het is niet aan de voorzieningenrechter om zich daarover in het kader van de voorliggende vordering uit te laten. Daarnaast heeft de man gezegd dat de vordering van de vrouw prematuur is, omdat zij in de bodemprocedure altijd nog in staat gesteld kan worden bewijs te leveren en dan de documenten kan opvragen. Artikel 194 Rv is echter juist bedoeld om de vrouw, voorafgaand aan een eventuele bodemprocedure, in staat te stellen haar rechtspositie te kunnen bepalen.

Specifiek ten aanzien van de opgevraagde documenten die betrekking hebben op zijn pensioen stelt de man dat zijn pensioen nooit in de gemeenschap is gevallen. Dat heeft de man echter onvoldoende onderbouwd en bovendien is dat ook niet te herleiden uit de door partijen gemaakte afspraken, die immers óók gaan over (zij het uitsluiting verevening van) pensioen.

Gelet op het voorgaande wordt de vordering van de vrouw, voor zover deze betrekking heeft op verstrekking van afschrift van diverse documenten toegewezen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 30-07-2025

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2025:5777

Zaaknummer: C/13/770779 / KG ZA 25-454 MdV/KH

Rechters: W.M. de Vries

Advocaten: W.F. van Arkel en C.L.M. Smeets

Wetsartikelen: 194 Rv

RECHTSPRAAK

Ouderenregeling sociaal plan: leeftijdsonderscheid objectief gerechtvaardigd

Geschil over de vraag of een ouderenregeling in een sociaal plan verboden leeftijdsonderscheid maakt. De kantonrechter oordeelt dat er een objectieve rechtvaardiging is voor het leeftijdsonderscheid. De kantonrechter is van oordeel dat in het rekening houden met de minder goede positie van ouderen op de arbeidsmarkt, een legitiem doel voor leeftijdsonderscheid is gelegen. Wanneer ervoor gekozen zou zijn om aan alle werknemers een vergoeding volgens de standaardberekening toe te kennen zou dit ertoe hebben geleid dat een groot aantal oudere werknemers een hoger inkomen zou hebben gekregen dan zij bij voortduren van het dienstverband tot hun pensioengerechtigde leeftijd zou hebben genoten. Daarvoor bestaat geen redelijk argument.

Eisers leggen – kort samengevat – aan hun vorderingen ten grondslag dat zij op grond van hun leeftijd op een nadeligere wijze behandeld zijn dan de groep werknemers die buiten de periode van 4 jaar voor hun AOW-gerechtigde leeftijd vallen. Eisers hebben namelijk een lagere ontslagvergoeding ontvangen dan de jongere werknemers, gelet op het aantal dienstjaren. In het Sociaal Plan is een verboden onderscheid naar leeftijd gemaakt voor oudere werknemers wier leeftijd 4 jaar of minder van de AOW-gerechtigde leeftijd is verwijderd, waardoor deze ouderenregeling primair op grond van artikel 13 van de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid (WGBLA) nietig is dan wel subsidiair en meer subsidiair deels nietig is.

VDL betwist dat er in het Sociaal Plan onderscheid naar leeftijd wordt gemaakt. Mocht daar wel sprake van zijn, dan is dit onderscheid gerechtvaardigd. VDL stelt bovendien dat in de vaststellingsovereenkomst die zij met eisers heeft gesloten, steeds finale kwijting is overeengekomen.

De kantonrechter is van oordeel dat de ouderenregeling zoals opgenomen in hoofdstuk 5 van het Sociaal Plan onderscheid naar leeftijd maakt. Uitsluitend werknemers die een leeftijd hebben die maakt dat zij 4 jaar of korter voor hun AOW-gerechtigde leeftijd staan, kunnen te maken krijgen met een aftopping van hun ontslagvergoeding, namelijk wanneer de vergoeding conform de standaardberekening hoger uitvalt dan de vergoeding conform de ouderenregeling. Voor werknemers die langer dan 4 jaar voor hun AOW-gerechtigde leeftijd zitten, geldt deze aftopping niet.

De kantonrechter is van oordeel dat in het rekening houden met de minder goede positie van ouderen op de arbeidsmarkt, een legitiem doel voor leeftijdsonderscheid is gelegen. Dit standpunt vindt steun in de jurisprudentie van het Hof van Justitie EG, in de Nederlandse rechtspraak en in de oordelenlijn van de Commissie Gelijke Behandeling.

Bij de beoordeling van dit doel wordt de kwetsbare arbeidsmarktpositie in beginsel als feit van algemene bekendheid aangenomen. Het is een algemeen aanvaard uitgangspunt dat een ontslagregeling niet is bedoeld om werknemers een hoger inkomen te bezorgen dan zij bij voortduren van het dienstverband zouden hebben genoten. De vraag of VDL eventueel over de middelen beschikt om eisers in aanmerking te laten komen voor de standaardregeling is dan ook voor de beoordeling niet relevant. Deze regeling stelt eisers per saldo in dezelfde (inkomens) positie als zij zouden hebben verkeerd bij voortduren van het dienstverband, en dat is beslissend. Daarmee is ook de aftopping als gevolg van toepassing van de ouderenregeling naar het oordeel van de kantonrechter een legitiem doel.

De kantonrechter dient ten aanzien van de passendheid van de ouderenregeling te beoordelen of deze regeling niet kennelijk ongeschikt is voor het bereiken van de legitieme doelen die daarmee worden nagestreefd. Ten aanzien van de noodzakelijkheid van de regeling is bepalend of zij op excessieve wijze afbreuk doet aan de belangen van de daardoor benadeelden, waarbij de regeling in zijn context moet worden geplaatst.

Eisers stellen dat er geen sprake is van een gunstige maatregel omdat de ouderen na het einde van de arbeidsovereenkomst niet het volledige loon van VDL krijgen doorbetaald tot aan hun AOW-gerechtigde leeftijd, dan wel dat zij zonder verlies van inkomen direct met pensioen hadden kunnen gaan. Eisers ontvangen namelijk een lager brutobedrag omdat de volledige WW-uitkering en de private PAWW-uitkering is afgetrokken van het loon dat zij bij VDL zouden hebben kunnen verdienen tot aan hun AOW-gerechtigde leeftijd. Ouderen worden na het ontslag, nadat zij een lagere ontslagvergoeding hebben ontvangen, op een ongelijke wijze behandeld dan de jongeren die gebruik kunnen maken van de standaardregeling omdat ook de ouderen bij de ouderenregeling aanspraak moeten maken op een WW-uitkering (inclusief de PAWW-uitkering). Ook moeten alle ouderen solliciteren om in aanmerking te komen voor

een WW-uitkering (inclusief de PAWW-uitkering). De ouderen hebben dus met een veel lagere ontslagvergoeding dezelfde verplichtingen die ook alle andere jongere werknemers hebben die zijn vertrokken. Eisers betwisten dan ook dat de ouderenregeling passend is.

VDL heeft aangevoerd dat de ouderenregeling passend is nu deze er voor zorgt dat de oudere werknemers, zoals eisers, een financieel vangnet hebben, dat hen per saldo op hetzelfde inkomensniveau brengt dan waarvan sprake zou zijn geweest bij voortduren van het dienstverband, zonder onredelijke bevoordeling. Wanneer de middelen niet op deze manier werden verdeeld, zou er een onevenredig groot gedeelte van de beschikbare middelen terecht komen bij oudere werknemers. Het is om die reden ook niet meer dan redelijk dat rekening wordt gehouden met de PAWW-uitkering en de WW-uitkering.

Daarnaast is de ouderenregeling volgens VDL een noodzakelijk middel. De regeling voorkomt dat de oudere werknemers een inkomensachteruitgang ervaren. De compensatie is proportioneel en afgestemd op de specifieke positie van deze groep, zonder dat zij hierdoor worden benadeeld. Vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd kan deze groep immers aanspraak maken op een AOW-uitkering en aan aanvullende pensioenuitkering. Anderzijds is de regeling ook noodzakelijk om ongerechtvaardigde bevoordeling te voorkomen.

Zoals hiervoor al werd overwogen wordt op basis van de ouderenregeling het loon van de oudere werknemers aangevuld tot 100% vanaf de ontslagdatum tot het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Eiseres hebben niet ontkend dat dat ook voor hen geldt. Daarmee staat vast dat van een passende regeling sprake is.

Eveneens is hiervoor al overwogen dat wanneer ervoor gekozen zou zijn om aan alle werknemers een vergoeding volgens de standaardberekening toe te kennen dit ertoe zou hebben geleid dat een groot aantal oudere werknemers een hoger inkomen zou hebben gekregen dan zij bij voortduren van het dienstverband tot hun pensioengerechtigde leeftijd zou hebben genoten. Daarvoor bestaat geen redelijk argument. Dat onderstreept de noodzakelijkheid van de ouderenregeling. Van benadeling is daarbij geen sprake, zeker niet in excessieve zin.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 13-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:7951

Zaaknummer: 11421922/CV 24-6370

Rechters: R.A.J. van Leeuwen

Advocaten: H.P. Mannens en N. Mauer

Wetsartikelen: WGBLA

RECHTSPRAAK

Pensioenverweer slaagt niet

Echtscheiding met nevenvoorzieningen. Pensioenverweer slaagt niet. Voorlopige zorgregeling bepaald door rechtbank, RvdK gevraagd onderzoek te doen naar zorgregeling. De hoofdverblijfplaats is bij vader bepaald. Kinderalimentatie aan moeder toegekend, in verband met tekort om de verblijfskosten te voldoen. Partneralimentatie is eveneens bepaald, net als de vaststelling van de wijze van de verdeling van de tussen partijen bestaande gemeenschap. De rechtbank stelt vast dat de vrouw jegens de man recht heeft op uitbetaling van het in artikel 3 WVPS bepaalde deel van het door de man opgebouwde pensioen en veroordeelt de man om maandelijks dat deel van het pensioen aan de vrouw af te dragen vanaf het moment van ingaan van zijn pensionering en gelast de man alle relevante gegevens over het door hem opgebouwde pensioen aan de vrouw te verschaffen.

De man en de vrouw zijn met elkaar gehuwd in 2010. Zij zijn de ouders van twee minderjarige kinderen. De man en de vrouw oefenen het gezamenlijk gezag uit. In de Basisregistratie personen is opgenomen dat de man de Franse nationaliteit en de vrouw de Oekraïense en Franse nationaliteit heeft. Partijen zijn gehuwd in gemeenschap van goederen. Deze rechtbank heeft op 22 december 2023 voorlopige voorzieningen getroffen, inhoudende een vaststelling van de volgende tussen de man en de vrouw gemaakte afspraken. De kinderen zullen in de vorm van een week-op-week-afregeling bij partijen verblijven (co-ouderschap). De wissel is op vrijdagmiddag uit school en beide ouders brengen de kinderen naar de naschoolse activiteiten van de kinderen. De zorgregeling zal na drie maanden door partijen worden geëvalueerd.

De schoolvakanties worden bij helfte verdeeld waarbij de kinderen afwisselend de eerste helft van de schoolvakanties bij de ene ouder verblijven en de tweede helft van de vakanties bij de andere ouder, derhalve jaarlijks altemnerend. Voor het resterende deel van 2023 verblijven de

kinderen de eerste helft bij de man en de tweede helft bij de vrouw, hetgeen voor 2024 andersom zal zijn, enzovoort. De wissel zal op zaterdag plaatsvinden. Voor de rest van 2023 inclusief de kerstvakantie zijn partijen de verdeling van de zorg overeengekomen.

De door de man gestelde duurzame ontwrichting van het huwelijk is door de vrouw niet bestreden en staat dus in rechte vast, zodat het daarop steunende niet weersproken verzoek tot echtscheiding – in beginsel – als op de wet gegrond voor toewijzing vatbaar is.

De vrouw heeft echter een pensioenverweer opgeworpen. De rechtbank ziet geen aanleiding om, alvorens de echtscheiding tussen partijen uit te spreken, een nadere termijn te stellen teneinde de man in de gelegenheid te stellen een voorziening te (doen) treffen voor het wegvallen van dit deel van de pensioenvoorziening die, gelet op de omstandigheden van het geval, ten opzichte van beide echtgenoten billijk is te achten. Artikel 1:153 lid 1 BW schrijft niet dwingend een volledige compensatie voor het gemis van het verwachte nabestaandenpensioen voor, maar noopt slechts tot het, met inachtneming van de omstandigheden van het geval, treffen van een redelijke voorziening die voorkomt dat de echtgenoot die het verweer voert na de ontbinding van het huwelijk slecht verzorgd achterblijft. De rechtbank heeft geen aanleiding om aan te nemen dat verlies van een uitkeringsbedrag leidt tot de conclusie dat een voorziening ter compensatie nodig is. De vrouw heeft niet toegelicht welke omvang het bedrag aan potentiële uitkeringen zij verliest. De vrouw wordt bovendien geacht eigen inkomsten uit arbeid te genieten. Daarnaast ontvangt ze bedragen vanuit de verdeling en partneralimentatie. De rechtbank is daarbij van oordeel dat het door de vrouw zelf te realiseren inkomen, ook in het geval van overlijden van de man, voldoende is om zelfstandig in de kosten van haar levensonderhoud te kunnen voorzien. Om deze reden behoeft – mede gelet op het bepaalde in artikel 1:153 lid 2 aanhef en onder a BW – geen nadere voorziening te worden getroffen.

Voorop staat dat beide ouders belangrijk zijn in het leven van de kinderen, en dat op dit moment (nog) sprake is van een gelijke zorgverdeling. De stelling van de man dat hij de praktische zaken rondom de kinderen regelt, met name de financiële zaken, heeft de vrouw niet betwist. Ook heeft de vrouw niet betwist dat niet alle verblijfsoverstijgende kosten door haar worden betaald, zoals dat wel zou horen omdat zij kinderalimentatie ontvangt. Op basis van de overgelegde stukken kan de rechtbank niet met zekerheid vaststellen of de man al dan niet de *allowances* van zijn werkgever blijft ontvangen als de hoofdverblijfplaats van de kinderen bij de vrouw wordt bepaald. De rechtbank acht het echter in het belang van de kinderen dat daarover geen onduidelijkheid bestaat, nu deze *allowances* de kinderen ten goede komen. Dit alles maakt dat de rechtbank bepaling van de hoofdverblijfplaats van de kinderen bij de man het meest in hun belang acht, zodat hij de praktische zaken voor de kinderen kan blijven regelen, de verblijfs-overstijgende kosten voor de kinderen kan dragen en daarmee de

stabiliteit voor de kinderen op dat vlak kan waarborgen.

Zoals op de zitting is besproken zal de rechtbank de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) daarom vragen om (aanvullend) onderzoek te doen naar welke zorgregeling het meest in het belang van de kinderen te achten is. Gelet op het aandeel van de vrouw van € 424 in de kosten van de kinderen, is er een tekort van € 333 per maand (€ 757 -/- € 424) om de verblijfskosten van de kinderen bij de vrouw te voldoen. Dit betekent dat de vrouw aanspraak maakt op een door de man te betalen bijdrage van € 333 per maand in de verblijfskosten van de kinderen bij haar. De rechtbank zal het verzoek van de vrouw tot dit bedrag toewijzen en voor het overige afwijzen.

De rechtbank bepaalt dat met ingang van de inschrijving van de beschikking van echtscheiding de man aan de vrouw een partneralimentatie van € 3.566 per maand zal betalen. De rechtbank zal het verzoek van de vrouw om het voortgezet gebruik van de woning voor de duur van zes maanden na inschrijving van de echtscheidingsbeschikking toewijzen.

De rechtbank overweegt dat voor de omvang en samenstelling van de gemeenschap als peildatum 19 januari 2024, de datum van indiening van het echtscheidingsverzoek, heeft te gelden. Voor de waardering heeft – voor zover de echtgenoten niet anders overeenkomen dan wel de eisen van redelijkheid en billijkheid met zich meebrengen – de datum van feitelijke verdeling.

De rechtbank overweegt dat artikel 10:51 BW bepaalt dat de vraag of een echtgenoot bij scheiding recht heeft op een deel van de door de ander opgebouwde pensioenaanspraken, in beginsel wordt beheerst door het recht dat van toepassing is op het huwelijksvermogensregime van de echtgenoten. In de onderhavige zaak is zoals hiervoor is overwogen het Nederlandse recht van toepassing. De rechtbank oordeelt vervolgens over de diverse vermogensbestanddelen.

De vrouw heeft verzocht vast te stellen op welk deel van het tijdens het huwelijk door de man opgebouwde ouderdomspensioen bij [bedrijfsnaam] de vrouw recht heeft, en daartoe zo nodig een pensioendeskundige te benoemen. Volgens de man geldt ditzelfde voor het door de vrouw opgebouwde ouderdomspensioen, en dienen partijen dit zelf te berekenen en hierover in overleg te gaan.

De rechtbank overweegt dat de man werkzaam is bij een internationale organisatie, en dat de vrouw tijdens het huwelijk ook voor internationale organisaties heeft gewerkt. Daardoor hebben zij tijdens het huwelijk beiden geen pensioen opgebouwd bij een reguliere (Nederlandse) pensioenverzekeraar. Op grond van artikel 1 lid 8 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS), is deze wet ook van toepassing op pensioenen

ingevolge een buitenlandse pensioenregeling indien Nederlands recht het huwelijksvermogensregime van de echtgenoten beheerst. De echtgenoot die recht op verevening heeft, verkrijgt met betrekking tot een pensioen ingevolge een buitenlandse pensioenregeling geen recht op uitbetaling van een deel van dat pensioen jegens het buitenlands uitvoeringsorgaan, maar slechts een recht op uitbetaling jegens de andere echtgenoot. De vrouw verkrijgt door de echtscheiding dus jegens de man een recht op uitbetaling van een deel van het door de man opgebouwde pensioen. De vrouw verzoekt de rechtbank de omvang van dat recht vast te stellen. Omdat de rechtbank geen inzicht heeft in het door de man opgebouwde pensioen kan de rechtbank de exacte bedragen niet vaststellen, maar zal volstaan met verwijzing naar hetgeen in artikel 3 WVPS over de omvang van het recht van de vrouw is bepaald en de man veroordelen tot betaling van dat bedrag, vanaf het moment van ingaan van zijn pensionering.

Van de man kan worden verlangd gegevens over het door hem opgebouwde pensioen aan de vrouw te verschaffen, teneinde de vrouw in staat te stellen haar aandeel in zijn pensioen te (laten) berekenen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 08-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:15227

Zaaknummer: C/09/660174 / FA RK 24-456

Rechters: A. Emmens

Advocaten: A.W. Morot

Wetsartikelen: 3 WVPS, 1 lid 8 WVPS, 1:153 BW en 10:51 BW

RECHTSPRAAK

Letse zeevarenden vallen niet onder werkingssfeer Bpf Koopvaardij, geen bijzonder dwingend recht

Bpf Koopvaardij heeft de kantonrechter gevraagd om voor recht te verklaren dat bepaalde zeevarenden die in dienst zijn bij Atlas onder de werkingssfeer van het Verplichtstellingsbesluit vallen (en dus door Atlas bij BpfK moeten worden aangemeld), althans dat de verplichting om deel te nemen in BpfK moet worden aangemerkt als bijzonder dwingend recht in de zin van artikel 9 lid 1 Rome I-Vo. Partijen zijn het erover eens dat de rechtskeuze voor het Letse recht niet doorkruist wordt door artikel 8 Rome I-Vo. De Wet Bpf 2000 en het Verplichtstellingsbesluit zijn volgens de kantonrechter geen bijzonder dwingend recht in de zin van artikel 9 Rome I-Vo.

Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij (BpfK) en Atlas Services Group Latvia SIA (Atlas) hebben de kantonrechter op grond van artikel 96 Rv verzocht om een beslissing te nemen ten aanzien van de geschilpunten die hen verdeeld houden. Op basis van een verplichtstellingsbesluit van 27 januari 1954 ('het Verplichtstellingsbesluit') is deelname in het BpfK verplicht gesteld voor zeevarenden die door scheepsbeheerders te werk zijn gesteld aan boord van door hen beheerde zeeschepen. Atlas is een Letse onderneming, die deel uitmaakt van het wereldwijde concern Atlas Professionals, waarvan de moedermaatschappij, Atlas Services Group B.V. in Hoofddorp gevestigd is. Voor deze procedure is van belang dat Atlas zeevarenden met de Letse nationaliteit plaatst op zeeschepen op basis van arbeidsovereenkomsten waarop het Letse recht van toepassing is verklaard. De schepen varen onder verschillende vlaggen. De zeelieden worden ook ingezet op schepen die onder Nederlandse vlag varen. De arbeidsovereenkomsten worden aangegaan voor een bepaalde reis met het schip, meestal beperkt tot enkele weken. Partijen hebben de kantonrechter op grond van artikel 96 Rv verzocht om een beslissing te nemen ten aanzien van de geschilpunten die hen verdeeld houden. BpfK heeft de kantonrechter gevraagd om voor recht te verklaren dat bepaalde zeevarenden die in dienst zijn bij Atlas onder de werkingssfeer van het

Verplichtstellingsbesluit vallen (en dus door Atlas bij BpfK moeten worden aangemeld), althans dat de verplichting om deel te nemen in BpfK moet worden aangemerkt als bijzonder dwingend recht in de zin van artikel 9 lid 1 Rome I-Vo. Het Verplichtstellingsbesluit is van toepassing op zeevarenden die op zeeschepen varen die de Nederlandse vlag voeren (en dus steeds voor de periode dat zij op deze schepen te werk worden gesteld), die binnen het Rijk wonen of in een EU-land. Op de arbeidsovereenkomsten van deze zeevarenden is niet het Nederlandse recht van toepassing, maar is gekozen voor de toepasselijkheid van Lets recht.

De kantonrechter oordeelt als volgt. Partijen zijn het erover eens dat de rechtskeuze voor het Letse recht niet doorkruist wordt door artikel 8 Rome I-Vo. Uit niets blijkt dat de zeevarenden hun werkzaamheden gewoonlijk in Nederland verrichten. Daarvoor is onvoldoende dat zij steeds gedurende bepaalde korte periodes te werk worden gesteld op een zeeschip dat onder de Nederlandse vlag vaart; dat leidt niet tot een nauwere band met Nederland. Dat Atlas een dochteronderneming is van een in Nederland gevestigde vennootschap doet daar niet aan af. De Wet Bpf 2000 en het Verplichtstellingsbesluit zijn geen bijzonder dwingend recht in de zin van artikel 9 Rome I-Vo. Uit het *Laval*-arrest volgt dat het niet is toegestaan om arbeidsvoorwaarden vast te stellen die verder gaan dan de harde kernbepalingen uit de Detacheringsrichtlijn omdat dit strijd oplevert met het vrij verkeer van diensten. Aanvullend pensioen valt niet onder de harde kernbepalingen. Ook is niet gebleken dat de Nederlandse wetgever de Wet Bpf 2000 en het Verplichtstellingsbesluit van zodanig fundamenteel belang acht dat deze ongeacht de rechtskeuze van partijen van toepassing zijn. Nederlandse fundamentele, dwingende belangen van sociaal-economische aard met betrekking tot de markt voor tweedepijlerpensioenen worden onvoldoende geraakt als buitenlandse werknemers niet verplicht zijn in Nederland aanvullend pensioen op te bouwen. Verder is er geen ruimte voor een uitzondering als bedoeld in overweging 37 van de Preamble van de Rome I-Vo omdat de desbetreffende werknemers in Letland al aanvullend pensioen opbouwen. Tot slot volgt kwalificatie als bijzonder dwingend recht niet uit het VN-Zeerechtverdrag en/of ILO-Verdrag nr. 71. BpfK wordt in de proceskosten veroordeeld.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 08-08-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:9650

Zaaknummer: 11444071 VZ VERZ 24-10260

Rechters: W.J.J. Wetzels

Advocaten: A.C. van der Bent, A.W. van Leeuwen en mr. dr. G.W. van der Voet

Wetsartikelen: Wet Bpf 2000 en Rome I-Vo

RECHTSPRAAK

Man moet € 90.000 bruto aan vrouw betalen voor partnerpensioen

Echtscheidingsgeschil. De man heeft onvoldoende draagkracht voor partneralimentatie en het hof wijst het verzoek daartoe af. Het hof veroordeelt de man om ten aanzien van het partnerpensioen een bedrag van € 90.000 bruto aan de vrouw te voldoen.

Echtscheidingsgeschil. Partijen zijn op 7 november 2003 onder huwelijkse voorwaarden gehuwd. Zij zijn de ouders van drie inmiddels (jong)meerderjarige kinderen. In hoger beroep is vast komen te staan dat de echtscheidingsbeschikking op 6 januari 2025 is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

In hoger beroep wordt een aantal grieven besproken. De man berekent zijn draagkracht op een negatief bedrag van € 1.027. Nu de man van die draagkracht uitgaat en het hof niet heeft vastgesteld dat de man een hogere draagkracht heeft, zal het hof de man daarin volgen. Uit deze draagkrachtberekening volgt derhalve dat de man geen draagkracht heeft voor partneralimentatie. Het hof zal daarom de bestreden beschikking ten aanzien van de partneralimentatie vernietigen en het verzoek van de vrouw om een partneralimentatie vast te stellen, alsnog afwijzen. Indien de vrouw te veel aan alimentatie heeft ontvangen heeft zij voldoende inkomsten om dit te veel betaalde aan de man terug te betalen.

De rechtbank heeft beslist dat de man aan de vrouw in het kader van pensioen in eigen beheer of oudedagsverplichting (ODV) dient te betalen de somma van € 150.000. De man bestrijdt dat hij in 2017 zijn pensioen in eigen beheer bij de bv heeft omgezet in een ODV. Het is het hof ambtshalve bekend dat sinds 1 juli 2017 geen pensioen in eigen beheer mag worden opgebouwd. De wetgever heeft aan de DGA keuze gegeven: (a) omzetting in een oudedagsverplichting, (b) afkopen, (c) bevrozing van de huidige situatie. Het hof begrijpt uit de toelichting van de fiscaal jurist van de man dat er in 2017 geen rechtsgeldige omzetting in een ODV heeft plaatsgevonden. Voorts heeft het hof vastgesteld dat in de jaarrekening 2023 per 31 december 2023 een pensioenvoorziening is opgenomen van € 270.907. Ondanks het verweer van de vrouw is het hof op basis van de toelichting van de fiscaal jurist van de man en

de jaarrekening van oordeel dat er geen omzetting in een ODV heeft plaatsgevonden. Ten overvloede verwijst het hof partijen naar de huwelijkse voorwaarden waarbij partijen de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten en bepaald hebben dat de vrouw slechts aanspraak kan maken op een nabestaandenpensioen. Een nabestaandenpensioen wordt veelal verzekerd op risicobasis. Het hof zal de bestreden beschikking ten aanzien van het pensioen in eigen beheer vernietigen. Nu de man zelf stelt dat de vrouw uit hoofde van partnerpensioen een brutobedrag van € 90.000 toekomt, zal het hof op dit punt de bestreden beschikking vernietigen en de man veroordelen om ten aanzien van het partnerpensioen een bedrag van € 90.000 bruto aan de vrouw te voldoen.

Aangezien de woning in Frankrijk inclusief de inboedel is verkocht voor € 260.000 betekent zulks dat partijen beide gelijk gerechtigd zijn tot de opbrengst.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 13-08-2025

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2025:1580

Zaaknummer: 200.348.059/01 en 200.348.253/01

Rechters: A.N. Labohm, M.W. Koek en J.B. Backhuijs

Advocaten: K. van der Bijl en M.J. Verdult

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Fiscale bijtelling is geen onderdeel premiegrondslag

Geschil tussen (ex-)werknemer en werkgever over onder meer de vraag of de fiscale bijtelling onderdeel is van de premiegrondslag. Het hof oordeelt dat dit niet het geval is en dat het een onaannemelijk rechtsgevolg is, mede gelet op de fiscale bovenmatigheid die dat zou meebrengen.

Na een eerder dienstverband is werknemer na een onderbreking op 1 januari 2008 opnieuw in dienst getreden bij de rechtsvoorganger van werkgeefster. In zijn laatste functie, die van chef servicemonteur, had hij de beschikking over een auto van de zaak (leaseauto). Op de arbeidsovereenkomst is van toepassing de Cao Technisch Installatiebedrijf. Er is sprake van een verplichte deelname aan het Bedrijfspensioenfonds Metaal en Techniek (hierna: PMT). Werknemer neemt op grond van de Cao Technisch Installatiebedrijf eveneens verplicht deel aan de verzekering die ziet op aanvullend invaliditeitspensioen, die is ondergebracht bij N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische bedrijfstakken (hierna: NV Schade). De regeling daarvoor is ondergebracht in een aparte cao, de Cao Aanvullend Invaliditeitspensioen Metaal en Techniek (Cao AvIM). Sinds 2 april 2013 is werknemer arbeidsongeschikt en hij ontvangt sinds maart 2016 geen loon meer. Per 1 april 2016 krijgt hij een WIA-uitkering (80-100%). Werknemer is van oordeel dat werkgeefster aan verschillende instanties (PMT en NV Schade) een onjuist salaris heeft doorgegeven, aangezien het privégebruik van de leaseauto (ter grootte van de fiscale bijtelling) niet is meegeteld als loon door de genoemde instanties. In eerste aanleg heeft werknemer onder meer gevorderd dat werkgeefster de correcte salarissen (dus inclusief de bijtelling van de leaseauto) aan het pensioenfonds PMT en verzekeraar NV Schade doorgeeft. De kantonrechter heeft de vorderingen afgewezen, waartegen werknemer in hoger beroep zes grieven heeft aangevoerd.

De grief over de loonstrook wordt afgewezen omdat werknemer zijn belang bij de noodzaak tot het verstrekken van (nog) een (aanvullende) loonstrook over de nabetaling over het jaar 2012 onvoldoende heeft onderbouwd.

Het hof stelt bij zijn beoordeling voorop dat werknemer jegens pensioenuitvoerder PMT recht

heeft op de pensioenaanspraken die uit het pensioenreglement voortvloeien. De loonbestanddelen waarover premie is verschuldigd worden de premiegrondslag genoemd. Onder verwijzing naar het pensioenreglement, de Wet LB 1964, artikel 10b van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 en de Beleidsregels PMT concludeert het hof dat de bijtelling voor de leaseauto niet geldt als onderdeel van het pensioengevend salaris. De uitleg die [appellant] bepleit zou boven de fiscale grenzen uitgaan en daarmee niet fiscaal worden gefaciliteerd. Het hof acht de aannemelijkheid van dat rechtsgevolg, mede gezien de verwijzing in het Pensioenreglement naar de Wet LB 1964 en de geldende fiscale begrenzing niet voor de hand liggen. De vordering die ziet op de veroordeling van werkgeefster tot het doorgeven van het salaris (inclusief de bijtelling van de leaseauto) aan het pensioenfonds is terecht afgewezen. Werknemer neemt verplicht deel aan de arbeidsongeschiktheidsverzekering NV Schade. Het hof kan (anders dan de kantonrechter) niet vaststellen dat NV Schade van hetzelfde loonbegrip uitgaat als het pensioenfonds. Dat ligt ook niet zonder meer voor de hand. Er zijn immers meerdere (relevante) loonbegrippen, waaronder, voor zover in deze zaak van belang, naast het pensioengevend loon, ook het SV-loon en het premieloon voor werknemersverzekeringen. Onder verwijzing naar de Cao AvIM, het Financieringsreglement, het Uitkeringsreglement en de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) oordeelt het hof dat werkgeefster ten onrechte het salaris zonder de bijtelling privégebruik auto van de zaak niet heeft doorgegeven aan verzekeraar NV Schade. Werknemer heeft belang bij toewijzing van die vordering. Hij heeft immers gesteld dat het UWV het dagloon weliswaar heeft vastgesteld op een bedrag boven het maximumdagloon, maar dat NV Schade het verzekerd loon van werknemer heeft vastgesteld op een bedrag dat lager is dan het maximumdagloon. Deze grief slaagt omdat NV Schade bij uitkering, wanneer zij uitgaat van een hoger verzekerd loon, aanvult tot een hoger bedrag. Dit heeft werkgeefster onvoldoende weersproken.

Omdat werknemer (bij wie vanaf maart 2016 niet meer door inhouding op het salaris premie kon worden afgedragen) desgevraagd op 26 juli 2017 schriftelijk via zijn gemachtigde heeft verklaard geen premie te willen betalen voor de Anw-hiaatverzekering is hij afgemeld voor deelname. Werknemer heeft er naar het oordeel van het hof dus zelf voor gekozen geen premie te betalen. Dat leidt tot het gevolg dat hij geen deelnemer is aan de Anw-hiaatverzekering, wat betekent dat grief 4 wordt afgewezen. Grief 5 met betrekking tot de buitengerechtelijke incassokosten slaagt omdat naar het oordeel van het hof het redelijk wordt geacht dat werknemer in de gegeven omstandigheden de desbetreffende kosten heeft gemaakt en het gevorderde bedrag van € 41,45 redelijk is. Grief 6 slaagt niet. Het hof is van oordeel dat de kantonrechter in eerste aanleg terecht de proceskosten heeft gecompenseerd en doet dat ook in hoger beroep.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 03-06-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:1524

Zaaknummer: 200.336.158/01

Rechters: F.M.T. Quaadvliet, R.R.M. de Moor en C.J. Frikkee

Advocaten: E. van Roosmalen en A.H.M. Booijink

Wetsartikelen: 7:626 BW; Wet LB 1964 Wet uniformering loonbegrip, art. 10b Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, Wfsv

RECHTSPRAAK

Vervangende URM-schadevergoeding voor niet rechtsgeldige wijziging middelloonregeling

Bij tussenarrest (ECLI:NL:GHDHA:2025:136) heeft het hof geoordeeld dat een zodanig zwaarwegend belang van Aon bij de doorgevoerde eenzijdige wijziging van de pensioenregeling van appellant 1 c.s., dat het belang van appellant 1 c.s. bij instandhouding daarvan in redelijkheid moet wijken, niet is komen vast te staan. Omdat het moeilijk, zo niet onmogelijk, zal zijn een pensioenuitvoerder te vinden die bereid zal zijn de middelloonregeling met terugwerkende kracht te herstellen, is vervangende schadevergoeding aangewezen. Het hof heeft voor de berekening van die schadevergoeding een voorstel gedaan en partijen in de gelegenheid gesteld zich uit te laten. Het hof komt in het eindarrest niet terug op dat oordeel. Voor de begroting van de vervangende schadevergoeding wordt aangesloten bij de uniforme rekenmethodiek (URM). Partijen mogen zich daarover uitlaten, Aon als eerste.

Bij tussenarrest heeft het hof geoordeeld dat Aon onvoldoende heeft onderbouwd dat haar belang bij het wijzigen van de arbeidsvoorwaarde pensioen, ten opzichte van het belang van werknemers bij ongewijzigde instandhouding van die arbeidsvoorwaarde, zodanig zwaarwichtig is dat het belang van werknemers op gronden van redelijkheid en billijkheid moet wijken voor het belang van Aon. Het hof heeft vervolgens vastgesteld dat toewijzing van de primaire vorderingen van werknemers niet in de rede ligt, nu partijen het erover eens zijn dat het zeer moeilijk, zo niet onmogelijk zal zijn een verzekeraar te vinden die bereid is met terugwerkende kracht uitvoering van de middelloonregeling te herstellen, en bovendien de Wet toekomst pensioenen (hierna: WTP) voorschrijft dat pensioenregelingen waarin nog actieve opbouw plaatsvindt op termijn bij tussentijdse wijzigingen moeten worden omgebouwd naar beschikbarepremieregelingen met een vlakke premie van maximaal 30%

van de pensioengrondslag (exclusief compensatiepremie). Vervangende schadevergoeding is daarom aangewezen voor zover komt vast te staan dat de (waarde van de) Aon-pensioenregeling niet hoger/beter of vergelijkbaar is met de (waarde van de) Aegon-pensioenregeling.

Aon heeft gevraagd terug te komen op het oordeel over de zwaarwichtigheid. Het hof stelt voorop dat een goede procesorde met zich brengt dat het hof in beginsel gebonden is aan de in het tussenvonnis uitdrukkelijk en zonder voorbehoud gegeven beslissing dat Aon de pensioenregeling per 1 januari 2021 niet eenzijdig heeft mogen wijzigen. Dit geschilpunt geldt als afgedaan, en kan in beginsel alleen worden bestreden door een beroep in cassatie. Dit is slechts anders indien bijzondere omstandigheden het onaanvaardbaar zouden maken dat het hof aan deze eindbeslissing gebonden zou zijn. Dit is onder meer het geval indien de betreffende eindbeslissing het gevolg is van een evidente feitelijke of juridische mislag.

Op basis van alles wat de revue passeerde, verwacht het hof dat de individuele compensatie (schadevergoeding) voor werknemers voor ieder scenario zo kan worden berekend dat, na (fictieve) jaarlijkse toevoeging van 6% eigen bijdrage en een procentuele toeslag op de leeftijdsafhankelijke premie aan de Aon-beleggingsverzekering, het berekende pensioenbedrag voor de Aon-pensioenregeling (rekening houdend met de van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2020 opgebouwde pensioenaanspraken in de Aegon-pensioenregeling) in ieder van de scenario's gelijk is aan het berekende pensioenbedrag voor de Aegon-pensioenregeling (ook rekening houdend met de van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2020 opgebouwde pensioenaanspraken in die pensioenregeling). Voor de periode van 1 januari 2021 tot de datum waarop de berekeningen zijn gemaakt (of eerdere datum uitdiensttreding) wordt vervolgens de toeslag op de leeftijdsafhankelijke premie vervangen door een bedrag ineens per 1 januari 2021, nog te verhogen met de wettelijke rente als gevorderd. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, zal voor de begroting van de vervangende schadevergoeding de uniforme rekenmethodiek (URM, artikelen 14a tot en met 14j Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, hierna: Regeling Pw) worden gebruikt. Het hof verzoekt Aon binnen negen weken een akte te nemen met de beoogde berekeningen en een eventuele toelichting en voorzien van een verklaring van een externe actuaris. Binnen 4 weken daarna kunnen werknemer c.s. een akte nemen om te reageren op de akte van Aon. Het hof is voornemens na ontvangst van beide aktes een (meervoudige) mondelinge behandeling te gelasten waarop de uitkomsten met partijen zullen worden besproken, tenzij partijen in hun aktes hebben aangegeven af te zien van een mondelinge behandeling. In dat geval volgt zo spoedig mogelijk een (eind)arrest.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 19-08-2025

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2025:1542

Zaaknummer: 200.324.131/01

Rechters: M.J. van der Ven, M. Verkerk en A.C.M. Kuypers

Advocaten: R.A. Moonen en J.W. de Bruin

Wetsartikelen: PW en WTP

RECHTSPRAAK

Pensioenkorting Reisbranche niet onrechtmatig en niet in strijd met eigendomsrecht

Geschil over de korting van pensioenaanspraken en -rechten door Bedrijfstakpensioenfonds Reisbranche. In het kader van collectieve waardeoverdracht naar PGB gevolgd door liquidatie van het fonds is de korting niet onrechtmatig. De korting is voorzien in artikel 134 Pensioenwet, laat de pensioenovereenkomsten onverlet en dient als noodzakelijke en proportionele maatregel tot behoud van de aanspraken en rechten van de gewezen deelnemers in het fonds te worden beschouwd. Het beroep op het eigendomsrecht van artikel 17 EU Handvest strandt reeds op artikel 52 lid 1 EU Handvest.

Bpf Reiswerk (hierna: Reiswerk) was een pensioenfonds in de zin van de Pensioenwet (Pw). Appellanten en [naam 1] zijn allen verplicht deelnemer geweest in Reiswerk. Vanaf 2015 verkeerde Reiswerk in financiële problemen en was zij verplicht om jaarlijks een herstelplan in te dienen bij de toezichthouder, De Nederlandsche Bank (DNB). In 2017 is zij door DNB bestempeld als kwetsbaar fonds wegens een lage dekkingsgraad. In de jaren daarna is haar financiële positie verder verslechterd.

In mei 2020 is conform de wens van de sociale partners besloten om per 1 januari 2021 verdere pensioenopbouw onder te brengen bij PGB. Vanaf dat moment was Reiswerk een gesloten pensioenfonds zonder premie-inkomsten. Op verzoek van de sociale partners zijn de mogelijkheden onderzocht om de opgebouwde waarde van de pensioenen collectief over te dragen aan PGB.

Reiswerk en PGB zijn het met instemming van de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan eens geworden over een collectieve waardeoverdracht (CWO) aan PGB. Daartoe is de lagere dekkingsgraad van Reiswerk met de hogere dekkingsgraad van PGB in evenwicht gebracht door de pensioenaanspraken en -rechten voor 60 plussers met 9,09% te korten en voor deelnemers jonger dan 60 jaar met 18,18%. DNB heeft bij e-mail van 16

december 2020 kennis gegeven van haar besluit om geen gebruik te maken van haar bevoegdheid tot het opleggen van een verbod tot waardeoverdracht. De CWO aan PGB is per 1 januari 2021 geëffectueerd. Sedertdien verkeert Reiswerk in liquidatie.

Verzoeker heeft bezwaar gemaakt tegen het besluit van DNB om geen verbod tot waardeoverdracht op te leggen. Bij besluit van 25 juli 2022 is het bezwaar ongegrond verklaard. verzoeker heeft tegen de beslissing op het bezwaar geen beroep aangetekend. Ten tijde van dit hoger beroep zijn de pensioenaanspraken en -rechten van de oud-deelnemers in Reiswerk door PGB met 15% geïndexeerd.

De kern van de zaak is – ook volgens appellanten – of artikel 134 Pw is geschonden. In lid 1 is bepaald dat een pensioenfonds de pensioenen alleen kan verminderen als het eigen vermogen onvoldoende is, herstel binnen een redelijke termijn niet mogelijk is, en alle overige beschikbare middelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn aangewend. Volgens appellanten was de dekkingsgraad niet laag genoeg om te korten, althans had Reiswerk het tekort van het eigen vermogen zelfstandig kunnen inlopen. Appellanten beroepen zich in dit verband op citaten uit de jaarstukken 2019 en 2020 van Reiswerk en een memo van het bureau Triple A Risk Finance van 15 december 2023.

Reiswerk c.s. hebben daartegen ingebracht dat appellanten met de door hen ingeroepen citaten uit de jaarstukken 2019 en 2020 een onvolledig en onjuist beeld hebben geschetst. In het jaarverslag 2019 staat dat de financiële positie van Reiswerk niet goed genoeg was en tekorten werden voorzien en dat de Corona-crisis in volle gang was: 'Hierdoor zal de financiële positie van het fonds verder onder druk komen te staan en een verlaging in 2021 zeer waarschijnlijk aan de orde zijn.' In het jaarverslag 2020 staat dat weliswaar dat jaar het herstel voorliep op het herstelplan, maar dat dit 'in belangrijke mate veroorzaakt werd door de benodigde verlaging ten gevolge van de collectieve waardeoverdracht naar PGB.' Het door appellanten ingeroepen herstel was dus te danken aan de ingreep waartegen zij zich thans verzetten. Dat herstel weegt dus niet in hun voordeel mee. Het Triple A-rapport ten slotte is gemotiveerd bestreden met een reactie van het bureau [naam 2] van 15 maart 2024. Daarin wordt gegronde twijfel geuit over de betrouwbaarheid van de bevindingen en conclusies in het Triple A-rapport wegens – kort gezegd – onduidelijkheid over de bronnen, informatie en methodologie waarop die conclusies en bevindingen zijn gebaseerd.

Daarentegen zijn er sterke aanwijzingen dat wel aan de eisen van artikel 134 Pw is voldaan. De hiervoor weergegeven door Reiswerk c.s. aangehaalde passages uit de jaarverslagen 2019 en 2020 spreken voor zich. Dat geldt ook voor de weergegeven feiten. Gedurende zes jaar heeft Reiswerk c.s. middels vruchteloos gebleken herstelplannen onder verscherpt toezicht van DNB gestaan. DNB heeft vervolgens in het kader van artikel 84 lid 2 onder a Pw de

voorgenomen CWO met inbegrip van de voorgenomen kortingen getoetst en gefiatteerd. Op het bezwaar van [naam 1] zijn de CWO en de kortingen nogmaals getoetst en rechtmatig bevonden. Weliswaar hebben de besluiten van DNB – anders dan Reiswerk c.s. betogen – tussen de partijen in dit hoger beroep geen formele rechtskracht, maar zij zijn wel van belang bij de beantwoording van de vraag of de kortingen aan de eisen van artikel 134 lid 1 Pw hebben voldaan. Het hof ziet voldoende grond voor een bevestigend antwoord op die vraag. Daarmee faalt ook het beroep op schending van artikel 20 Pw, nu artikel 134 Pw van het daarin opgenomen verbod is uitgesloten. Overigens geldt dat verbod in het geval van wijzigingen van pensioenovereenkomsten. Die situatie doet zich hier – ook naar eigen zeggen van appellanten – niet voor.

Appellanten voeren voor de gestelde schending van artikel 105 lid 2 Pw aan dat er alternatieven waren waarbij niet of in mindere mate had hoeven te worden gekort, althans dat daarnaar onvoldoende onderzoek is gedaan. Uit het Triple A-rapport zou volgen dat de alternatieven van (i) voortzetting van de bestaande situatie als gesloten fonds zonder pensioenopbouw; (ii) de zogenoemde België-route; en (iii) overgang naar een algemeen pensioenfonds, tot een beter resultaat zouden hebben geleid. Verder hebben appellanten overgang naar een verzekeraar als alternatief voor de CWO genoemd.

Reiswerk c.s. hebben gesteld en onderbouwd dat andere mogelijkheden serieus zijn onderzocht en gemotiveerd zijn verworpen. Doorgaan als gesloten fonds zonder pensioenopbouw bleek geen optie omdat dan de uitvoeringskosten ten laste van het eigen vermogen zouden komen, terwijl dat vermogen al ontoereikend was. Bovendien stelde DNB zich op het standpunt dat Reiswerk als gesloten fonds haar pensioenverplichtingen op de voet van artikel 150 Pw moest overdragen. Daarmee lag overdracht aan PGB in de rede, gelet op het eerdere besluit om de toekomstige pensioenopbouw per 1 januari 2021 bij PGB onder te brengen. Volgens Reiswerk c.s. zou een ALM-studie niet tot een andere afweging hebben geleid, omdat – anders dan appellanten veronderstellen – een dergelijke studie niet gaat over de vraag of doorgaan als gesloten fonds realistisch was. De België-route bleek evenmin een optie zoals Reiswerk in eerste aanleg gemotiveerd heeft uitgelegd (cva onder 64). In het Triple A-rapport wordt op geen van die argumenten ingegaan. Ook de mogelijkheid van overdracht naar een algemeen pensioenfonds is aantoonbaar onderzocht en gemotiveerd verworpen. Het Triple-A rapport pleit daar ook tegen, gelet op de gesignaleerde nadelen (verlies van de verplichtstelling en geen oplossing voor het vermogenstekort). Overdracht aan een verzekeraar ten slotte is onderzocht en verworpen mede op grond van de hogere solvabiliteitseisen die tot aanzienlijke aanvangskortingen zouden hebben geleid. De optie van overdracht aan een verzekeraar vindt ook geen steun in het Triple-A rapport, want die wordt daarin niet genoemd.

Met het voorgaande is voldoende aannemelijk geworden dat Reiswerk alternatieve scenario's heeft onderzocht en afgewogen en in redelijkheid tot het besluit voor een waardeoverdracht aan PGB heeft kunnen komen. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat bij haar besluit ook factoren zijn meegewogen als de financiële gegoedheid van PGB en haar indexatiepotentieel, dat zich ook heeft verwezenlijkt. Deze factoren waren – zo is gesteld en niet weersproken – ten tijde van de CWO niet onvoorzienbaar, maar bleken uit de destijds gemaakte kwalitatieve analyses. Ook de gedifferentieerde kortingen van 18,18% voor 60-minners en 9,09% voor 60-plussers kan de terughoudende toets van het hof doorstaan. Niet is in geschil dat daarmee in absolute zin de kortingen voor iedereen gelijk zijn uitgevallen, terwijl van die uitkomst de evenwichtigheid niet is weersproken.

Op de uitkomst tot zover strandt de gestelde schending van artikel 17 van het EU Handvest. Appellanten onderschrijven – terecht zoals in artikel 52 lid 1 EU Handvest staat – dat een inbreuk op EU grondrechten is toegestaan als de inbreuk (i) bij wet is gesteld; (ii) de wezenlijke inhoud van het recht eerbiedigt; (iii) het algemeen belang dient; en (iv) proportioneel is. Aan de voorwaarde onder (i) is met artikel 134 Pw voldaan; voor (ii) er zijn geen aanwijzingen dat de pensioenovereenkomsten zijn gewijzigd (een rechtenkorting is geen wijziging van de pensioenovereenkomst); en in het voorgaande ligt besloten dat aan (iii) en (iv) is voldaan, in aanmerking nemende dat de kortingen tot een duurzame en evenwichtige pensioenvoorziening hebben geleid en als noodzakelijk redmiddel mochten worden beschouwd.

Het hof voegt daarom ten overvloede toe dat de argumenten waarop appellanten de toepasselijkheid van artikel 17 EU Handvest baseren niet opgaan. In het *Albany*-arrest is de verplichtstelling van een pensioenfonds aan het EU-mededingingsrecht getoetst. Het door artikel 134 Pw bestreken onderwerp van pensioenverlaging behoort op zichzelf tot het domein van de lidstaten. Dat de *uitvoering* daarvan is overgelaten aan een 'onderneming' in de zin van het EU-mededingingsrecht maakt de regeling zelf nog niet tot Unierecht. Los daarvan hebben Reiswerk c.s. tegen de door appellanten gestelde inbreuk op hun eigendomsrecht ingebracht dat door de CWO de opgebouwde waarde van hun pensioenaanspraken en -rechten niet is aangetast. Daarenboven volgt uit het door appellanten zelf aangehaalde *Ys*-arrest dat het in artikel 17 Handvest beschermde eigendomsrecht geen recht geeft op een pensioen van een bepaalde hoogte.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 19-08-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:2197

Zaaknummer: 200.333.507/01

Rechters: A.S. Arnold, W. Aardenburg en E. Verhulp

Advocaten: H. van Meerten, S.H. Kuiper en T. Stouten

Wetsartikelen: 134 Pensioenwet, 17 EU Handvest en 52 lid 1 EU Handvest